Sosyalist

DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ BİRBİRİNDEN AYRILMAZ

Haftalık Siyasi Gazete • Sahibi: Hikmet Kıvılcımlı • Yıl : 1 — Sayı : 21 23 Mart 1971 Salı • Fiyatı: 100 Kuruş

HALK DÜŞMANLARIYLA REFORM YAPILAMAZ

12 Mart, yerli - yabancı parababalarının kafalarına balyoz gibi inince, şaşkın ördekler gibi nereye gideceklerini şaşırdılar.

«En uzun 24 saat»ın bittiğini sanan bütün bezirgan partileri hep bir ağızdan «Demokrasi» şarkılalarını söyleyerek devrimci güçlere saldırmaya başladılar. Son 6-7 gün içinde yaratılan olaylara göz atacak olursak:

Adana da, 5 devrimci genç tevkif edildi. TÖS, DEV - GENÇ ve DİSK'de arama yapıldı. Adana emniyet müdürü TÖS başkanını ölümle tehdit etti.

Gaziantep'de, yine TÖS, DEV-GENÇ ve DİSK'e bağlı şubeler arandı. Bayatlamış tertiplerle gazetecilere gösterilmek üzere sopa, bilmem ne bulunup, 11 lise öğrencisi nezarete alındı.

Sivas'dan 9 kişi «Düzeni yıkmak» suçunda tevkif edildi.

Muğla'da, köylülere Anayasa öğreten, biri İMAM, biri Yüksek Mühendis, biri Tekniker, bir de memur olmak üzere 4 kişi tutuklandı.

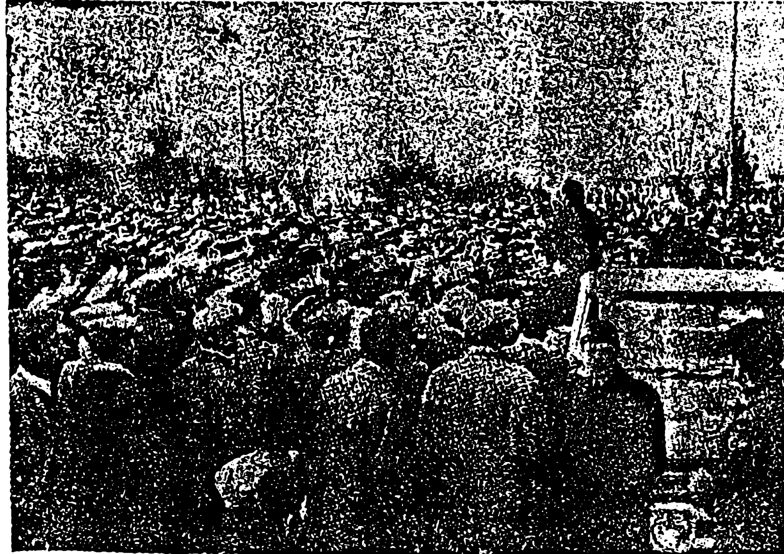
Ve Batmanda, 3 bin işsiz «Açız, iş istiyoruz» diyerek miting yaptı. Batman halkının üzerine yine Mehmetçik saldırtıldı.

Bütün bu olayları sahneye koyanlar, Finans — Kapital'in hesbaına bütün Türkiye halkını ezim ezim ezen, politika canbazlarıdır.

Ordunun verdiği muhtıranın birinci maddesinde «son şans tanıan» adamları ihanette birlik olan halk düşmanlarıdır. Halk düşmanların 35 milyonluk Türkiye halkının sırtına bindirmiye kimsenin hakkı yoktur. Halk düşmanından hükümet olmaz. Olursa dürüst olmaz. Olursa, yine Finins - Kapital'in koynuna girecektir.

Muhtıra'yı verenlerin de bunu akılları kesmemiş olacak ki; Başbakanlığa atanan Nihat Erim: «Adalet, İçişleri ve Millî eğitim bakanlıklarını, parlamento dışından seçeceğim» diyor.

Bu durumda muhtıra'yı verenler eğer, Finans - Kapital'in Halkı ezerek yarattığı «anarşiyi ortadan kaldırmak» istiyorlarsa, «anarşi» yaratan Finans - Kapital'e karşı halkla bir olmalıdırlar. Halkla birlik olmak ta, onun ekonomik ve demorkatik isteklerine cevap vermekle olur.

Batman'da işsiz açları «lâf» doyurmadı!

Hacettepe'de devrimci forum da alınan karar

HALKIMIZA

Gün geçtikçe ülkemizdeki ekonomik ve siyasi kriz yoğunlaşmaktadır. Bir yandan ülkemizin bağımsızlığı Amerikan emperyalizmi tarafından yok edilirken, diğer yandan işçi sınıfımız, köylülüğümüz ve tüm emekçiler dayanılmaz bir hayat pahalılığı ve işsizlik altında sömürü mekanizmasının ekonomik ve siyasal zulmüyle inletilmektedir.

27 MAYIS DENEYİNİ UNUTMAYALIM:

Siyasal ve ekonomik bunalıma çözüm bulmak amacıyla Türk Silâhlı Kuvvetleri tarafından 27 Mayıs 1960 gerçekleştirildi. Ancak, 27 Mayıs hareketi başta işçi sınıfının siyaset örgütü olmadığından ve geniş emekçi kitleleri teşkilâtsız olduğundan kısa sürede emperyalizm ve egemen sınıflarca amacından uzaklaştırıldı. Egemen sınıfların kişileri ve teşkilât isimleri değişerek 1960 dan sonra da ülke ekonomisine ve siyasetine daha güçlü bir şekilde hâkim oldular. Amerikan emperyalizmini ve tahakkümünü daha da perçinlettiler.

DEMİREL İKTİDARI BÜTÜN HALKIMIZA ZULÜM ETTİ:

1964 - 1971 yılları arasında yedi yıl ülkeyi yöneten Amerikan emperyalizminin yetiştirmesi Süleyman Demirel iktidarı, egemen sınıfların sömürüsünün devamını ve Amerikan emperyalizminin egemenliğini emekçiler aleyhinde iyice perçinledi. Yönetimde olduğu sürece işçilerin, köylülerin, öğretmenlerin dar gelirli memurların ve yurtsever öğrenciler lerin demokratik istek ve direnişlerini kana boğdu. Halkının istekleri doğrultusunda hareket eden devrimci subayları ve asker öğrencileri ordudan attırdı. Demokratik hakları için direnen işçileri ve köylüleri bir avuç sömürücünün isteği üzerine kurşunlattı. 16 yurtsever genci, demokratik hakları için direnen 9 işçiyi ve 5 köylüyü öldürterek siyasi cinayetler işledi. Ülkesinin ve halkının kurtuluşu için yiğitçe savaşan yüzlerce devrimciyi en ağır işkenceye tâbi tuttu. Ülkenin her yaninda irticayı bazı tertiplerle devrimci ve yurtseverlerin üzerine saldırtarak Atatürk'ün lâiklik ilkesini de çiğnedi. Dünyanın hiç bir yerinde görülmeyen zulmü, devrimci öğretmenlere uyguladı. Yedi yıl boyunca Amerikan emperyalizmi ve bir avuç sömürücünün çıkarına, bütün halkın çıkarlarını peşkeş çekti. Bütün bu baskı ve zulmün altında işçi, köylü, genç ve subay mücadelesi gelişti ve yurtsever bir iktidar halkın özlemi haline geldi.

4 KOMUTANIN MUHTIRASI HALKIMIZIN ÖZLEMLERİNİ İFADE ETMEYE ÇALIŞTI:

4 Komutanın 12 Mart Muhtırası, Türk Silâhlı Kuvvetlerinin, tarihi gelişim içerisindeki geleneğin ve halkın özlemleri doğrultusunda çıkışını ifade etmeye çalışan bir belge olarak değerlendiriyoruz. Bu ifade etmeye çalışma bile suçlu Demirel hükümetini istifa ettirmiştir.

SUÇLULAR HESAP VERMEKTEN KAÇIYOR:

Ancak, bugün böyle bir iktidar hesap vermeden çekilme durumundadır. Böyle bir iktidarın hesap vermeden çekilmesi ve çekilirken şimdiye kadar sürdürdüğü Amerikancı kanlı iktidarının, Anayasaya ve Sosyal Hukuk Devletine dayalıymış gibi göstermesinin, hesabı mutlaka sorulmalıdır.

Yalnız ülkemizin bağımlılığının ve dayanılmaz ekonomik bunalımın değil, yalnız siyasi cinayetlerin ve zulmün değil, açtığı binlerce gericilik yuvası okulları ve, kurduğu gerici milis teşkilâtlarıyla halkımızı irtica ağıyla sağırlaştırmanın da en büyük sorumlusu yedi yıllık Amerikancı Demirel iktidarından mutlaka hesap sorulmalıdır.

YÜCE DİVANLIK ANAYASA DÜŞMANLARI TEKRAR TOPLANIYORLAR, YURTSEVERLER BİRLEŞİN!

Bu iktidara ve bu tipteki gelecek iktidarlara karşı bütün devrimcileri yurtseverleri, şu ana ilkelerde birleşmeye çağırıyoruz:

A) Amerikan emperyalizmi ve egemen sınıfların kaynaşmış ittifakına karşı savaşan tüm devrimci ve yurtseverlerin birliği.

B) Anayasanın öngördüğü reformların başta işçi sınıfı ve köylülüğümüz olmak üzere örgütlü halk kitlelerine dayanarak yapılması ve tüm yurtseverlerin bu yolda mücadele etmesi:

1 — Bütün büyük toprak sahiplerinin ve hazinenin toprakları ücretsiz olarak topraksız ve az topraklı köylüye dağıtılması,

2 — İşçi sınıfının demokratik örgütlenmesini sağlamak için sarı sendikacılığın tasfiye edilmesi, lokavtın kaldırılıp genel grev hakkının kabul edilmesi,

3. — Dış ticaretin, bankaların, sigortaların devletleştirilmesi,

4 — Amerika ile yapılan ülkemizi ve halkımızı ekonomik ve siyasal bağımlılık altında tutan, NATO, CENTO, Ortak Pazar ve ikili anlaşmaların fesh edilmesi,

5 — Yabancı şirketlerin karşılıksız devletleştirilmesi,

6 — Çağdaş eğitim ilkelerine karşı olan gerici eğitim kurumlarının kapatılarak çağdaş eğitim seferberliğine gidilmesi,

7 — Orta ve yüksek öğrenim gençliğinin yılda en az iki ay üretime katılmasının sağlanması

8 — Özel okulların devletleştirilmesi ve eğitimde olanak eşitliğinin sağlanması

9 — Millî savaş sanayiinin Ağır Sanayi ile birlikte kurulması,

10 — Askerlik süresinin kısaltılarak Ordunun ülkeleri du

(Devamı 5. sayfada)

İÇ YORUM

TÜRKİYE'Yİ KİM YÖNETİR ?

17 Çarşamba : İ. İ. Paşa'nın rahatladığı son 24 saat olacak mı, olmıyacak mı?

1 — Devlet Sermayenin Olmazsa Yok mu Olur?

Yıllar yılıdır 27 Mayıs şoku amorti ediliyor. Finans-Kapital ve Tefeci-Bezirgân çetesinin son («Demokratik» gösterilmiye çalışılan vurgun furyası ve Ortak Pazar kanalından Türkiye'yi emperyalizme toptan peşkeş çekişi, geçen Ağustos ve Kasım aylarındanberi Ordu direnişini suyun yüzüne çıkardıydı. 9-10 Mart günleri patlama Gürler ve Batur Paşalar eliyle kontrol edilince, AP iktidarına «Son Türk Devletinin yok» olmaması için «son şans» verilm insyitesii

«son şans» verilmesini istiyen Tağmaç Paşa da öne düştü. Ve Sunay Paşa «istifasından» vazgeçildi.

İ. İ. Paşaya: «24 saati yüzyıldan uzun» getiren durum buydu. 17 Çarşamba günü hangi olaylar göze çarptı?

Biri küçücük mikroskopik Genç olayı, ötekisi Devlet ölçüsünde büyük makroskopik (gözle görülen) Ordu olayı en ilginç belirtileri verdi

2 — Bir Adım İleri, İki Adım Geri

MİKROSKOPİK GENÇLİK olayı : 65 gündür «yakalanamıyan» Deniz Gezmiş: Sıvas'ın Şarkışla'sında yakalandı. Yakalanışta kaç püf noktası yok ki? Kaçakların Çarşamba'dan önce Ankara'dan uzaklaşmaları... Gece saat 1 sularında radyoca bir bekçi, gazetece bir polis tafafından o karanlıkta bir pikapa motosiklet yüklerken tanınmaları... «Bir iddiaya göre Gezmiş»in «Polislere' attığı kurşunla Yusuf Arslan'ı yaralamış» olması.... Gezmiş'in «şehir içinde tehdit ettiği bir havacı başçavuşun» önce evini basıp, sonra özel arabasını kendisine kullandırtarak «Gemerek'in Yeniçubuk akaryakıt istasyonunda» teker patlatılarak karanlık tarlalarda çifte sten tabancaları ve «bol miktarda kurşun» ile sağsalim ele geçişi...

Hep havada uçuşuyorlar: sinekler küçük, miyde bulandırıyorlar. Henüz herşey burjuva basınına verilenlerden aktarma. Değişmesi güç gerçeklik: çocuklar leyleğin yavrusu gibi yuvadan atılmış görünüyorlar.

MAKROSKOPİK ORDU olayı : 27 Mayıs'takinin bir başka çeşidi ile, Ordunun eylemi üzerine ilk ağızda gene Ordu cezalandırılıyor bile. Hangi ölçüyle, niçin? Orası karanlık. 8 Paşa : 1) Kara

(Devamı 5. sayfada)

HÜKÛMET - ORDU - SINIF

Dr. Hikmet Kıvılcımlı

«Kuvvetli Hükûmet» + «İnandırıcı Hükûmet»... Türkiye Silâhlı Kuvvetlerinin «4 sınıfı» tepede bu kararı aldı.

1 — Devlet ve Yürütme Gücü

«Hükûmet» nedir? Devlet'in bir parçasıdır.

«Devlet» genel olarak yalın tanımı ile egemen sınıf elinde Silâhlı adamlar ve Cezaevleri örgütüdür. Ama, gittikçe karmaşalaşan modern toplumda o yalınkat Devlet örgütü, başlıca 3 bölüme ayrılır: 1 — Yürütme, 2 — Yasama, 3 — Yargılama...

Bu üç bölümden yalnız Yasama (Kanun yapıcı Meclisler) hiç değilse Demokrasice silâhlı adamlarsız iş görür. Yargılama bölümü (Mahkemeler) daha çok Cezaevleri açısından silâhlı adamların yalnız Polis ve Jandarma kollarını kullanır. Yürütme bölümü, akar dilce Hükûmet adını alır. Hükûmet: sivil asker bütün silâhlı güçleri kullanır. Polis te, jandarma' da Ordu diye kısaltılabilecek olan (Kara-Deniz-Hava) Silâhlı Kuvvetleri de Hükûmetin emrinde bulunur.

Klâsik Hükûmet bu olmakla birlikte, onun ister istemez: 1 — Sivil İdare makanizması, bir de 2 — Asker Savunma makanizması vardır. Sivil İdare adamları silâhsız sayılabilirler. Polisin cop, tabanca vb. aygıtları, Modern Savaş tekniği yanında oyuncak bile olamaz. Olsa olsa, çakısı bulunmıyan silâhsızlandırılmış halka karşı bir korkuluk olur. Onu bir yana bırakırsak, silâhlılar yalnız Askerlerdir.

2 — Ordu ve Hükûmet

Böylece Devlet bütününün en dişe dokunur bölümü olan Yürütme makanizması, kendiliğinden bir: Silâhsız buyurucu durumda olan Hükûmet, bir de: Silâhlı yerine getirici durumunda olan Ordu olmak üzere iki ayrı makanizmada toplanır.

Bu ayrılık Tarihin belirli çağlarında zaman zaman birbirine karşıt olmuşlardır. Toplumun az çok oturaklı normal gidiş günlerinde Devlet içinde Hükûmet avadanlığı Ordu üzerine buyurmuştur. Toplumun düzen yıkılışı günlerinde iş tersine döner: Ordu bütün öteki Devlet bölümlerine ve bu arada Hükûmete ağır basar. Roma'nın ve Kapitalizmin yıkılış günlerinde ikide bir gizli ya da açık generaller kargaşalığı zortlar durur.

3 — Türkiye'de Çifte Hükûmet (Diyarşi)

Bu alanda Türkiye'nin büsbütün özel bir karakteristiği göze batar. Osmanlı Devleti çimçiy Silâhlı Adamlarca kuruldu. Orada Hükûmet te, Ordu da ister istemez o silâhlı adamların tekelinde kaldı. Silâhsız «başıbozuk»un Hükûmette işi ne olabilirdi? Bu gerçekçi gerekçeyle Hükûmet demek, Ordu demek oldu. O tutum, Batı Kapitalizminden taklit Devletçilik ve sözde Kanun aktarlarıyla «Çağdaşlaştırılmak» istenildi. Tutmadı. Devlet te, Hükûmet te ya Padişah'ın (Ordu Başbuğunun), yahut Paşa'nın (Ordu Komutanının) babasından miras kalmış malı bilindi.

Doğrusu da, elinde silâh bulunmıyan adamların, eli silâhlılara buyurması denli komik burjuvaca güçler dengesi olamazdı. Tetiği benim parmağım çekecek, buyuruyu karşımdaki silâhsız başıbozuk verecek. Niye? Bizim Silâhlı Kuvvetlerimiz: Burjuva «çağdaş uygarlık düzeyi» adına öyle gerekse de, bu işi hiç bir zaman ciddiye almadılar. Hem niçin alsınlar? Batı Kapitalizminin kara kaplı kitabı öyle yazarmış. «Tefriyk'ı Kuvâ: Güçleri Ayırdetme» kuralı kutsalmış. Bize ne? «Biz bize benzeriz!»

4 — Meşrutiyet'te Paşalık

150-200 yıldır Türkiye'nin seçkin politika oyunu, hep Hükûmet denilen «sefil» sivillerle, Ordu denilen silâhlı askerler arasında sürüp giden bir «Ali-cengiz oyunu» olmaktan çıkamadı. Osmanlı, onun kolayını bulmuştu. Sivile de, Askere de: «Paşa» derdi. En son «Çağdaş Uygarlık» komedisi «Meşrutiyet» (Anayasacılık devriminde: elde silâh dağa çıkan asker Enver de Paşa oldu, çakı kullanmayı bilmiyen posta memurcuğu «İttihat ve Terakki» lideri Talât ta Paşa oldu. Bu trükle: Hükûmet hep 'Paşa'ların (Askerlerin) elindeymiş gibi geldi Hükûmet'le Ordu lâfca olsun ayrılığa gayrılığa uğratılmadı.

Cumhuriyet bu geleneği kaldırdı mı? Ne gezer. Ölünciye dek değişmeksizin Cumhurbaşkanı: Mustafa Kemal Paşa idi. Atatürk' diye silindir şapka ve redingot giydirilişine ne bakarsınız?... Hükûmet Başbakanı, (eğer 2. Emperyalist Evren Savaşı Yerli Finans-Kapitalle Uluslararası Finans-Kapitali sarmaş dolaş kuzu sarması edip «Kayıtsız şartsız hâkimiyet» direnişine sokmasaydı) İsmet Paşa evel ezel «Değişmez Şef» kalacaktı. «İnönü» soyadı bile, Asker'in zaferi ve Paşalığı kazandığı bir savaş'tan gelmedi mi?

5 — Çokpartililikte İki Tekerleniş Onyılı

Şu «Çağdaş Batıcı» Uygarlık»ın uydurduğu sivil Hükûmet «bid'at»i Bayar'lar, Menderes'ler mi? Hele «Değişmez Şef» İ. İ. Paşa: «Gayri ben değiştim» deyip, karakol karakol «yurdu» dolaşarak, o Başıbozukları parmakla göstermeseydi de, göreydik bakalım Bayar'lar ve Menderes'ler «Devlet-Hükûmet» Başkanı olabilirler mivdi... Olduktan sonra bile, Ordu o «sefil-sivil» lere kaç yıl dişini sıkıp dayanabildi? Başıbozuk Devlet-Hükûmet adamları Paşa'nın başına taş yağdırttıkları gü... dek iktıdarda tünetilin zeybek havasına kaldırtıldılar. Sonra? Yassıada ve Sehpa!

Derdimend Isparta kasabası Tefeci-Bezirgânının oğlu Amerikan U.S. Şirketinden diplomalı «Süleyman bacanak»: Gümüşpala Paşa'nın Adalet Partisine sığınmasa, Hükûmet Başbakanlığı gibi bir «Paşa-Katı»na zor sıvriliverececeğini çabuk unuttu. İ. İ. Paşa «Kuyudan adam çıkarma» sevdası ile, ikide bir koltuğuna girmese, Hükûmet sivrisinde kaç dakika tutunabileceğini de düşünmez oldu. Üstelik «Sandıktan çıktım» diye: faşizmle bolşevizmi karmalamıya kalkıştı. Menderes'in başına Moskova'ya gitmek ve Kruşçof'u Ankara'ya çağırmak işlerinin ne çorap ördüğüne de bakmadı. Kosigin'le mektuplaşmak küstahlığını gösterir mi? İşte böyle, o mektuplaşmanın yazıları TRT'de okunurken, bir «Muhtıra» yla, AP iktidarının «Musalla taşına» yatırılmış cenazesinin hoparlörlü Meclis minaresinden «Essalât'ü Vesselâm-»ı okunur.

6 — Batıda ve Bizde Burjuvazi ve Hükûmet

Biz Türkiye'nin Türkleri epey gerçekçi insanlarızdır. Silâh benim elimde olacak başkası Hükûmet sürecek. O alafrangalığa aklımız ermez. Dünyada da öylesi gösteriler, adam kandırmak için Parlâmentarizm-Palavramantarizm diye öne sürüle durur. Her yerde, her zaman silâh kimdeyse, Devlet te, Hükûmet te ondadır. Neden yalan söylensin? Şundan: Batı Toplumunda dokunulmaz Vatan sınırını ciddiye alarak Mileti ve Orduyu «nâmerde muhtaç» etmiyen dişli bir İşveren Sınıfı iktidara bıçağı hakkına gelmiştir. O nedenle Burjuva Ordusu efendisini, sahibini tanır. Bizde öyle mi?

Osmanlı Devletini kuran : «Dört yüz arslandan bu Vatan kaldı bize yâdigâr» marşlı Ordudur, yıkan da Ordudur. Şimdi Cumhuriyeti kurdu ise, günaha mı girdi Ordu? Anadolu Burjuzavisine kalsa: Erzurum'da bir

(Devamı 5. sayfada)

PARİS KOMUNASI NEDİR?

«Paris Komunası» nedir? Paris'in Fransa Başkenti olduğunu bilmiyen yoktur.

Komuna nedir? Lûgat anlamı ile «Ortak» demektir. Derebeğilik Avrupasında azatlı ve kaçak burjuva (burçlara sığınmış) denilen yeni tip kişilerin ortaklaşa kurdukları Ortaçağ Kentleri Komuna adını aldı.

Bildiğimiz gibi her Derebeği ayrı bir devletçik iken, onların içinden biri Kral olunca, öteki Beğlerle arasına çelişki düştü. Birçok Derebeğiler bir tek Kralı ürküttükçe, Kral da, Toplum içinde Derebeğilere karşı müttefik aradı. Çoğu Derebeği baskısından kaçmış Komuna insanları hemen Kraldan yana çıktılar. Kral da o zıpçıktı müttefiklerine bir çeşit özerklik sayılan Komuna aymcalıkları verdi.

882 yılı Almanya İmparatoru, 884 yılı Fransa Kralı olan Charles le Gro (Koca Şarl), Derebeğilere karşı ayaktakımının Komuna'larına ilk İmtiyazları veren Kral sayılır. () İmtiyazları alan ayaktakımına Fransa'da Tiers Etat (Üçüncü Takım) adı verildi. Derebeğilikte birinci ve ikinci Sosyal Sınıflar: Üstte Savaşçı Beyler ile Kilisecil Papaalar idi. Daha 10'cu yüzyıla girilirken Tiyersota adlı yeni bir Sosyal Sınıf karmakarışık doğmaya başlamıştı.

4-5 yüzyıl Batı Toplumunda Krallar koluçka oldular. Altlarında Komuna'ların kara kalabalıkları olan Tiyersota ayaktakımı içinde, Modern Burjuvazi yumurtaları içinde Modern İşveren Sınıfı olgunlaştı. En sonra, 17. ci yüzyıl İngilteresi ile 18. ci yüzyıl Fransasında, o yumurtalar içinde Burjuva Devrimleri denilen civcivler doğdular. Böylece sonuçlu Sosyal Devrimler çağı başladı.

Demek Komuna: Toplum içinde 6500 yıl sürmüş Tarihçil Devrimler çağı yerine, ondanberi 500 yıldır sürüp gelecek olan Sosyal Devrimler çağını geçiren bir Toplum yuvasıdır. Tek sözle Komuna demek, Sosyal Devrim yatağı demektir. Bu yatak, Modern Tarih içinde ilkin Burjuvazinin (İşveren Sınıfının), sonra Proletaryanın (İşçi Sınıfıma) Sosyal Devrimlerine sahne oldu. Bu sahnelerin en alevli biçimleri Paris'te geçti. Onun için gerçek Sosyal Devrim sahneleri yeryüzünde 20. ci yüzyıla dek Paris Komunası adıyla [illegible].

Paris Komunası deyince, kendiliğinden anlaşılacağı gibi: Modern Toplumda nasıl gerçekten Sosyal Devrimci iki Sosyal Sınıf görüldü ise, tıpkı öyle: bir değil, iki Paris Komunası görüldü. Brinci ünlü Paris Komunası: İşveren Sınıfının Paris Komunası idi. İkinci ünlü Paris Komunası: İşçi Sınıfının Paris Komunası oldu.

İşveren Sınıfının Paris Komunası: 10 Ağustos 1792 gününden 9 Termidor gününe dek süren Zılgıt (Terör) adı verilmiş bulunan Fransa olaylarına damgasını vurur. Politikaca yıkılmış Derebeği kalıntıları, içli dışlı binbir ihanetle Fransız Burjuva Sosyal Devrimini alnsice yıkmıya girişince, İşveren Sınıfının sözü özüne uygun Devrimcileri, gerici hiyanetliklerin önünü almak için Zılgıt'a (Terör'e) başvurmaktan başka çıkar yol bulamadı.

Sonra, gericiliğe karşı döğüşen halkın (özellikle İşçi Sınıfının) uyandığını ve eski Derebeğilerin sömürüsü gibi, yeni Parabeğilerinin (İşveren Sınıfının) sömürüsüne de karşı koyduğunu görünce, tornistan etti. Robespierre gibi namuslu burjuva Devrimcilerini 9 Termidor adlı gerici bir baskınla öldürdü. Birinci Paris Komunası böylece yok edildi.

Ama, Halk yığınları Paris Komunası'nın ışığı altında seçtikleri ilerici Sosyal Devrim geleneğini unutmadı. Burjuvazi, kendi Devrimini boğmuştu. Demek İşveren Sınıfı Devrimci olmaktan çıkmıştı. Artık son kerteye dek gerici, zâlim ve kanlçici bir Karşı - Devrimci olmuştu. 1830 - 1848 Devrimlerini, burjuvalar kışkırtmışlar, burjuvalar kanla söndürmüşlerdi. Ne var ki, toplumun toptan çürüyüp dökülmemesi için yeni bir Sosyal Devrim kendini dayatmaktan geri kalmamıştı.

İşte, Sosyal Devrim bayrağını eline alan İşçi Sınıfı, 1871 yılı Prusyalılara yenilen Fransız Burjuvazisi Paris'i düşmana teslime kalkınca ayaklandı. Paris'i Alman dış düşmanlarına karşı da, Fransız iç İşveren düşmanlarına karşı da eline alıp korumaya girişti. 18 Mart'tan 28 Mayıs'a dek halkın kurduğu Devrimci İktidar'a Paris Komunası adı verildi. Birinci İşveren Paris Komunası'nın başladığı Sosyal Devrim geleneğini, bu İşçi Sınıfının ve Paris Halkının İkinci Paris Komunası ele aldı.

İşte bu olan 18 Mart 1871 günü tam 100'üncü yıldönümüne, ardı. Paris Komunası denince artık ondan oyre nep ... cak İşçi Sınıfı ile Paris Sankülotlarının (Donsuzlarının) yaptıkları bu İkinci Paris Komunası anıldı.

Finans-Kapital ve Türkiyede işleyişi:
SORULAR-CEVAPLAR

Dr. Hikmet Kıvılcım'lının İstanbul TÖS Salonunda verdiği, Finans - Kapital konulu Konferans'ın, V. bölümü.

Sözlü veya yazılı olarak sorulmak istenen varsa, burada arkadaşların sorularını cevaplandıralım. Efendim?

Yalnız Finans — Kapital hakkında mı?

— E, pek dağıtmıyalım... Ama Finans — Kapitalin zaten ilgili olmadığı konu da yoktur ya!

Efendim? Ne gibi? Teklif edin de... Bir de dinleyicilerimizin takatini hesaba katarız.

Efendim, Finans — Kapital dışında soru açılan, tartışma yapılsa: gerekli midir, yarar mı? falan, diyorlar arkadaşlar. Elbet yarar, ama, ben genel topluluğun bu noktadaki yorgunluğunu da düşünerek, onun karar vermesini tercih ediyorum. Oya koruz lütfen.

Sorulan bitti herhalde, arkası gelmediğine göre... Arkadaşların tartışmak istedikleri sorular bitti. Başka var mıydı? Tamam herhalde.

Bu sorular: 11 tanesi doğrudan doğruya Finans — Kapital konusuna ait, 6 tanesi de onun dışında, Devrim problemleri üzerine, devrim problemleri ve davranışları üzerine...

Şimdi, tabii öncelliği Finans — Kapital konumuza vermek gerek. Önce, Finans — Kapital konumuz olduğu için, onun soruları üzerinde duracağız. Bu soruların elden geldiğince bir hiyerarşisini yaptığımı sanıyorum. Birincisi, yâni gelme sırası değil de, benim konuya girerken...

Ses gelmiyor mu? Hangisi sesi götürüyor acaba? Bu mu? Evet, peki...

Finans — Kapital problemi üzerindeki sorulardan, daha hafifinden başlayıp, daha kompleksine doğru gideceğiz.

Birincisi (Bülent Aksay): Finans — Kapital sözünü ilk olarak kim, ne zaman kullandı? şeklinde...

Şimdi, bu söz elbette, kapitalist üretiminin sonucu olan bir proseyi termlemek sözcüğü olarak, önce burjuva ekonomist ve sosyologlarının diyebileceğiz, ağzında başladı. Hatta Finans — Kapital üzerine, kendince hayli ilginç araştırmalar yapmış çeşitli uluslararası bilgin (burjuva bilgini tabii) var. Ama biz bütün bunları bir döküm yapıp ta üzerinde durmadık. Durmakta da bir yararlık görmüyorum ben. Bizim için, elbet, Bilimsel Sosyalizmin bu termi alıp, asıl net kavramına kavuşturduğu andan itibaren ne anlama geldiği önemlidir. Çeşitli burjuva bilginlerinin Finans — Kapital üzerine sonsuz araştırmaları, yahut yazıları bizi o kadar ilgilendirmez, ve sizi de işgal etmemelidir.

Finans — Kapital'in bizim için başlangıcı: Lenin'in «Emperyalizm: Kapitalizmin Son Haddi» dediği eseriyle başlar. Bizim için bilimsel tarif te oradadır. Ondan öteki!eri, öncekileri önemli saymıyoruz.

Bir de: Türk basını hangi Finans — Kapitalistlerin elin dedir? şeklinde bir soru var.

E, bunu aşağı yukarı hepimiz biraz biliyoruz. Tam adları elimizde değil. Yalnız, en son Ticaret Odası'nın yaptığı ankette, basın içinde asolarak: 130 küsur milyon ciro yapan bildiğimiz meşhur Hürriyet gazetesi de bulunuyor. Bunun arkasındaki Finans gruplarının (yerli - yabancı) listesi elimizde yok. Fazla ahrıntı verecek durum da değilim, bu anda. Yalnız Burla Biraderler'den başlayıp, tâ şeye kadar gittiği söylenir.

Bu iki soru üzerinde bu kadarla yetineceğim.

Bir de, üçüncü: Amerika Avrupa'ya tehakküm ettiğine göre, Türkiye'deki gelişim çizisi nedir?

Ve ona bitişik gibi olan, dördüncü soru: Yerli - yabancı Finans — Kapital ilişki — çelişkisi nedir?

Bu ikisi de, görüyoruz ki, aşağı yukarı aynı soruya bağlanıyor. Amerikan Finans — Kapitali emperyalist sektörde... Dünya bugün üç sektördür, biliyorsunuz. Birisi, doğrudan doğruya Emperyalizmin arabasına bağlanmış olanlar. Birisi, Sosyalizmin cephesi. Üçüncüsü de, bu ikisinin ortasında sallanan, Arafat'taki devletlerdir.

Biz, tabii, kararlı olarak Emperyalist sektördeyiz. Bu açıdan, bizim durumumuzda, demin kısmen işaret ettiğimiz, örneğin Belçika Başbakanının sektürü birdir. Ortak Pazara biz de giriyoruz. Ortak Pazar devletleri Amerikan Finans — Kapitalinin tehakkümüne karşı ne durumdaysa, biz de, o Ortak Pazarı benimsemiş olmakla, onların bölümünde sayılabiliriz.

Bu açıdan, uluslararası Finans — Kapital ile Türkiye'deki Finans — Kapitalin ilişki ve çelişkileri? İlişkileri bir çelişkidir, tabii, aynı zamanda. Çelişki de burjuvazinin doğuşundan başlar. Burjuvazi, bildiğiniz gibi, yeryüzünde kutsal bir Sınır kavramı, Millet kavramı, Vatan kavramı yaratmış bir sınıftır.

Ondan önce her şey Ümmet kavramı içindeydi. Evrenseldi. Müslüman ümmeti bütün dünyanın sınırlarını kendisinden sayardı. Hristiyan ümmeti gene öyleydi. İlk defa millet, sınır, vatan sınırı burjuvazinin, yâni kapitalizmin kendi top ateşinin erdiği yere kadar bir çizgi çizip, onu kutsallaştırması biçiminde başladı.

O, serbest rekabetçi kapitalizm çağıydı. Tekelci kapitalizme gelir gelmez, tersine döndü kapitalizm. Yâni, serbest rekabeti kaldırdı, onun zıddını koydu. Böylece, bu tersine dönen kapitalizm, eski kutsal bildiği sınırları da ortadan kaldırmak gibi bir zor altında kaldı âdeta. Gerek tekniğin gelişimi, gerekse Finans — Kapitalist dediğimiz bir avuç insanın, her millet içinde kendi varlığını kendi başına, tek başına savunmasının güçlüğünü görmüş olması: onu, ister istemez düne kadar kutsal ilân ettiği ve milletlere kabul ettirdiği sınırları, — Sebâ surlarını aşındıran fâreler gibi, — gizli gizli mütemadiyen aşındırmaya zorladı.

Bu bir muazzam çelişki tabii. Bir taraftan kendi sömürü ve tehakküm çevresini elinde tutmak istiyor, ki o millî sınırlardır. Öte taraftan da, bunu elinde tutmanın güçlüğü, gerek ekonomik, gerek politik güçlüğü önünde: kendine benzer başka Finans — Kapitalist ülkelerle sıkı işbirliği, dayanışma ve sınırları da bir gün gelip kaldırma... Gümrüğü kaldırmakla sınırı kaldırmak arasında biliyorsunuz, çok ufak bir farkı vardır. Yâni aşama farkı vardır.

Yeryüzünde millî birlikler, kapitalist çağın yarattığı millî birlikler ilkin küçük sınırları kaldırmakla olmuştur. Yâni Derebeği sınırları kalkmasaydı, kapitalizmin getirdiği millet ve vatan sınırı da doğmazdı. Bu derebeğ sınırlarının kaldırılması: Gümrüklerin kaldırılmasıyla başlamıştır. Ona Kara Gümrükleri derlerdi Türkiye'de, biliyorsunuz. Avrupa'da en klâsik örneği bunun Almanların durumudur.

Biliyorsunuz, çeşitli tarihsel sebeplerle, Alman milleti diye bir bütünlük yoktur. Cermen ırkının yer yer prenslikleri, yâni derebeğlikleri, beğlikleri, kralcıkları falan vardı. Bunların bir Almanya teşekkülü, Alman milleti yaratmaları: Zollferayn dedikleri yâni Gümrük Birliği parolasıyla başlamıştır. Önce gümrük birliğine gidilmiştir. Bu gümrük birliği yavaş yavaş derebeğ sınırlarını da aşındırmıştır.

İşte, şimdi, Türkiye'nin dünya emperyalist sektöründe

(Devamı 5. Sayfada)

SOSYAL EROZYON VE DEVRİM DALGACILIĞI

Burjuva bilginlerinin Doğa'dan gelen bir göhcil âfet, gibi anlattıkları «Erozyon»: hiç te tabiî değil, tümüyle sosyal bir hastalık, daha doğrusu geri bir Tefeci - Bezirgân ülkesi içine zorla aşılanmış Finans - Kapital çapulunun yarattığı bir sosyal kanserdir. Onu, burjuva bilginleri de, farkına varmaksızın verdikleri ayrıntılı bilgilerle açıklamış durumdadırlar.

Erozyon kanseri ne zamandanberi Türkiye köyünü kemiriyor?

«Bundan 20-25 sene önce hiç bir önem arzetmiyen rüzgâr erozyonu sonyıllarda yarı kurak iklim karakterinde olan Orta Anadolu'da son derece tehlikeli olmıya başlamıştır.» (M.Ö., s. 15)

«Karapınar'da rüzgar erozyonunun tesirli bir şekilde ortaya çıkmasında son 5 sene içinde mer'adan alınarak sürülen ve, bir bitki örtüsünden yoksun kalan arazinin çok büyük rolü olmuştur.» (M.Ö., s. 16)

Nedeni oportadır açıktır. 1965 yılından yirmi yıl öncesi 1945, beş yıl öncesi 1960 olur. Erozyon Kanseri 1945 ile 1960 arasında gelmiş ve azgınlaşmıştır. Finans-Kapital emrindeki Antika Tefeci-Bezirgân sınıflarda halk yığınlarımıza Tanrının bulunmaz nimeti, «Süleyman Sofrası», gökten yağmış «Kudret Helvası» diye yutturulmak istenen «şartsız kayıtsız Finans-Kapital» egemenliği o 1945-1960 «Çok partili Demokrasi» yıllarıdır.

İki olayın aynı yıllara rastlaması tesadüf değil, tam bir paralelliktir. Finans-Kapitalin Türkiye Topraklarına o zamana dek görülmemiş bir itcillikle baskın saldırısına, Traktör biçimli «zırhlı tümenleri» ile «Yıldırım Savaşı» na girişi, 1945 yılı ile başlar, 1950 yılı ile mutlak iktidara geçer. Ve 27 Mayıs'ın patlak verdiği 1960 yılı bütün zehirli soy-

Yıllar	Toplam	Ekilen tarla	Bağ-Meyva-Sebze	Çayır-Mer'a	Orman
1950	77,698	14,120	1,466	37,806	10,418
1967	78,053	23,836	2,207	26,135	10,584
					(Tahmin 12,578)
7 yılda	+ 0,360	+ 9,716	+ 0,741	— 11,671	+ 0.166
fark	% 0,46	% 68	% 50	% 69	% 1,6

7 yılda tüm Türkiye topraklarında Tarım Tarları %68 artmış, Otlaklar %69 eksilmiştir. Besbelli ki, traktör ağası ektiği yerden çok Köy Komunasının otlaklarını silip süpürmüştür. Öteki rakamlarda göze çarpan pek az değişiklik olur. Örneğin: Tüm Türkiye toprakları % 0,46 genişlemiş, Ormanlar da ona yakın % 1,6 artmıştır. Arada büyük fark yok...

Buna karşılık Tarlalar % 68, Bağ-Meyva-Sebze ekimi % 50 artmıştır. Bu artışları Toplam 360 bin hektar artışı çıkarır isek, bütün (Tarla), (Bağ-Meyva-Sebze), (Orman) artışları 10.093 milyon hektar olur. Mer'alar ise, aynı süre içinde 11,671 milyon hektar azalmıştır. Demek 7 yılda 1 milyon 588 bin hektarlık (15 milyon küsur dönüm) otlak: tarla, yahut bağ-bahçe, yahut orman dahi olamaksızın ziyan edilmiştir. Finans-Kapitalin Türkiye Toprağına ve İnsanına ihaneti bu israfla da ayrıca katmerleşmektedir.

1954 yılı Vatan Partisi Gerekçe'sinde: «Fakir köylü için NEFES BORULARININ TIKANMASI» diye damgalanarak önceden haber verilen olay budur. Ondan 3 yıl sonra yayınlanabilen Vatan Partisi Gerekçe'sine şu not konulmuştu:

«O tahminimiz yazık ki sonradan (1957 Başvegun meyvalarını buram buram sunar. Kokorozlu bir

bilgin lâfı ile maskelenen Erozyon Kanseri de tam o 1950-1960 yıllarında, Sosyal yapımızda «Kansız İhtilâl»e benzetilen kan kurutucu kangrenini çöl biçiminde topraklarımıza yayar.

İspat mı aranıyor? B. İrfan Soykan'ın: «Konya ve Niğde Vilâyetlerinde Rüzgâr Erozyonu sahaları Etüdü ve Alınması Gerekli Tedbirler.» (1962) raporunda: «Karapınar Kazası Ziraat ve Mer'a Arazi durumu (Hektar olarak)» şu rakamları belirtiyor:

Yıllar	Ziraat arazisi	Mer'a arazisi
1951	45.000	212.300
1957	126.300 (ekilen)	10.000
	120.000 (nadas)	

6 yıl içinde ne olmuştur? Otlaklar (mer'a) Tarım topraklarının % 471'i (5 katına yakın büyüklükte) iken, 6 yıl sonra % 4'üne (25 'te birine) küçülmüştür. 117 kerre düşüşü Traktör Ağaları halkın 212 bin hektar otlağından 202,3 bin hektarını zırhlı makineli silâhlarla zaptetmişlerdir. 25 otlaktan 24'ü Ağanın tarlası olmuştur. Geri kalan 1 otlakta halk kendi hayvanlarını beslemek işkencesine katlandırılmıştır. 25'te bir daralmış yerde otlamıya sıkıştırılan hayvanlar ise, bastıkları yerde ot bitirmiyen Atilhan'ın Hüm orduları gibi, ortalığı toz edip önce çöle çevirmişler, sonra o çölde aç kalıp kırılmak zorunda kalmışlardır.

Trajedinin içyüzü budur. Aynı trajedi Karapınar'dan tüm Türkiye yüzeyine de biraz eksik, biraz aşırı yayılmıştır. Türkiye'nin tüm toprakları 77 ilâ 78 milyon hektardır. Bu toprakların, Resmî Devlet İstatistiklerine göre, nitelik bölünümleri şöyle özetlenir (Milyon Hektar):

kâlet «Ziraî İstatistik» No. 373'teki rakamlara göre) doğru çıktı. 1950'den 1957'ye kadr ekilen topraklar 4.688 bin hektar artmış. Fakat, ürün getirmiyen tokraklar oldukları gibi kalmış (yalnız 4 hektar eksilmiş!) Halbuki çayırlar ve mer'alar tam 8.301 bin hektar azalmış... Demek çorak yeri imâr etmemişiz; köylerin otlaklarını sürüp tarlaya çevirmişiz. (Köylünün nefes borularını tıkamışız; Şehirlinin et, yağ vs. kaynaklarını daraltıp, yiyecekleri pahalandırmışız!...)» Gerekçe, s. 22)

Bu acı gerçekliğe somutça dikkati çeken ve çözümler öneren Vatan Partisi'ne Finans-Kapitalin 1957 Seçimleri üzerine nasıl kanlı saldırıda bulunduğu anlaşılır şeydir. Asıl ibret dolu yan, «Devrimci» aydın Küçükburjuvazinin «Susuş Kumkuması» tükenmez sabotajı oldu. Bu ve benzeri öngörüler ve önerilen pek mi önemsiz şeylerdi? 100 kişimizde 70 köylümüzün ve 29 İşçimizin, emekçimizin alınyazısı idi. Tabiî adsız ve sesiz zügürt insancıkların problemi pek çok «Sosyalist Beğcikler»i ilgilendiremezdi. Onlar «büyük» devrim dalgaları geçiyorlardı.

Böylece Finans-Kapital yalnız köylünün ciğerini sökmekle kalmıyor, bu durum önünde en bilinçli davranması gereken Aydın devrimcileri de yığınlara yabancılaştırıyor.

İKTİSATÇI

Sosyalizm tarihimizden teorik bir belge

Tekrar edelim. Yol açılmıştır. Bize düşen iş şunlardır:

1 — Yolun neresinde bulunduğumuzu bulmak: Bunun için bizden öncekilerin geçerken bıraktıkları lâmbaları yakmalıdır. Yaşanmış denemelerin verdikleri dersleri benimsiyerek Partinin tarihî mevkiini belli etmelidir.

2 — Bundan sonra geçilecek yolları iyice bilince çıkarmak: Bu iş yapılırken iki surette yararlanılabilir:

a) Gelecek olayların sürprizleriyle şaşalamamak için, ona göre önceden daha bile bile ve daha kuvvetle hazırlanılır.

b) Bizden önce geçenlerin ister istemez paptıkları gereksiz zikzaklardan çekinilir. Elden geldiğince en kestirme yoldan en büyük emniyetle geçilebilir.

3 — Yolun ve politik yapının özelliklerini elle tutulur hale getirmek: Geçenler kendi vasıtalarıyle, kendi zamanlarında, kendi mekânlarında (yerlerinde) yol açtılar. Bizim özel gücümüz ve araçlarımız nelerdir? Şimdiye kadar nasıl yürüye gelmişiz ve çarpışa durmuşuz? Gelecek zamanın geçmişten farkı nedir? Falan yerin bizim yerimize bakarak başkalıkları neresindedir?

En azından bütün bunları yapmak şartile yürünecek yoldan, varılacak konaklardan emin olabiliriz. O zaman doğru yolu buluruz. Ve Lenin'in deyimiyle —yoldan emin olunca,— kuvvetlerimiz yüz misline çıkar ve bütün güçlükler kolaylaşır.

«Önemli olan, doğru yolu seçmiş olmaktan emin bulunmaktadır. Bu güvenç geldi mi, mücizeler yaratan İnkılâp antuzyazmının gücü ve kuvveti yüz kat artar:» (L.: «Demokratik İnkılâpta Rus Sosyal Demokrasisinin İki Taktiği»)

Lenin, gene hatırlatıyor: Varılacak yolu bulmakla, o yoldaki güçlükleri yenmek başka başka problemlerdir. Doğru yolu seçmek, var olan güçleri yüz kat eder ve tabiî o sayede güçlükler kolaylaşır, ama sıfıra inmez. Yolu seçtikten sonra devrilecek engellerle boğuşmak emrivâki haline gelir (oldubittileşir):

«Gerçekte herşeyin çarpışmaksızın, bir dümdüz çizgi üstünde imiş gibi yavaşça ve gittikçe yükselir biçimde yürüyeceğini tasavvur etmek, tarih üzerine çocukça bir fikir edinmektir.» (L.: «Proletaryanın ve Köylülerin Demokratik İnkılâpçı Diktatörlüğü»)

Demek yolun ana çizgilerinin çizilmiş bulunması bizi her ülkede geçilecek inkılâp yolunun özelliklerini arayarak bulmak mecburiyetinden nasıl af ve istisna edemezse, tıpkı öylece, doğru yolu seçmiş olmak o yoldaki bütün güçlükleri göz önünde tutmamak demek değildir.

Ancak, her kim proletarya için hayatın bütün hal ve şartlarında hazırlop çözüm yollarını önceden veren bir reçete tasavvur ederse, yahut her kim inkılâpçı işçi sınıfının politikasında ne güçlüklere, ne de bulanık vaziyetlere rastlanılmıyacağını temin eylerse, o kimse şarlatandan başka bir şey değildir.» L.: «Çocuk Hastalığı», s. 20)

Netice: Bilimsel Sosyalizm bütün cihan sosyalist hareketi için yürünecek yolu formüllemiştir. Ancak, o formüller olayların diyalektik kaçınılmazlığı yüzünden şematik birer kaneva olurlar:

1) Bu kaneva olmaksızın sosyalizm adına hiç bir iş yapılamaz;

2) Sırf ve yalnız o kanevayla ise bir ülkede sosyalizm gerçekleştirilemez. Her memleket genel kanevayı işliyerek döğüşünü biçimlendirecek doğru yolunu bulacaktır. Doğru yolu bulmak için ise, Leninizm'in softası değil, mücahidi (militanı) olmak şarttır.

Siyaset yolu döğüş yoludur. Döğüşen sosyal sınıf yararlarıdır. Partiler politik sınıf döğüşünün, 'Leninizm'deki' deyimle: «Keşifkolu (Öncüsü) dürler. Yalnız bu Öncü'lük, sırf «istikşaf» (gidilecek yeri keşfetmek) değildir. Bir de, ve belki en önemli olarak ta Öncülük: gütmek ve inkılâbı yönetmek anlamına gelir.

1907 yılları, sağlı sollu sapıtmalarla boğuşan Lenin, bir ara sanki kendi fraksiyonuna, yâni Bolşeviklere dönüp, siyasette gütmenin, yönetmenin ne olduğunu şöyle haykırıyordu: «Politikada gütmek için):

1 — «YOLU TANIMAK»;

2 — «TEREDDÜDÜ KESMEYİ BİLMEK»...

gerekir. Tereddüdü kesmek ise, lâfla olmaz. Salantıyı, yalpalamayı durdurmak için şu iki şart yerine getirilmelidir:

1) Mütereddidleri ikna etmek;

2) Kendi fraksiyonunun rafızilerini (ayrı fikirlilerini) tepelemek...

Bu satırların bellibaşlı bir amacı da Lenin'in o öğüdüne uymaktır. Yâni:

1 — «YOLU TANIMAK»;

2 — «TEREDDÜDÜ KESMEYİ BİLMEK»...

uğrunda savaşmaktır.

Yolu nasıl tanıyacağız?

Tekrar edelim, şunları araştırarak:

1) Yolun neresindeyiz?

2) Daha nereleri geçeceğiz?

3) Nasıl geçtik, nasıl geçeceğiz?

Yol belli olursa ikirciliğe, tereddüde yer kalmaz. İşçi hareketi o özlü ve canlı atılışlardandır ki, yolunu buldu mu dosdoğru yürür.

Yol ararken rehberimiz sırf görülen ve bilinen olayları sübjektif izah ve tasvir etmekle kalmaz. Ondan çok ana yolu açmış bulunan yoldaş ve ustalarımızın dedikleriyle kıyaslamak gerekir. Demek, bu araştırmanın kontrol edicisi «aklıselim» (sağduyu) değildir; yaşanmış benzer denemelerin formülleştirilmiş dersleridir. Onun için, arasıra «mâlûm»ları (bilinenleri) «ilâm» edersek (bildirirsek) kimse bize kızmasın.

Yol: aramak - bulmak - tutmak uğraşması üzerine yapılabilecek itirazlara karşı büyük ustamızın «Kapital»'i ilk ortaya atarken yazdığı Önsözü anacağız. O ayarda fikirler ortaya atmak görüntüsü ve toupe'si aklımızdan geçmez. Önsözün son satırlarını ustalarımızın izinde, ustalarımızın diliyle konuşmayı sevdiğimiz için, oldukları gibi analım:

«Bilimsel tenkidden gelecek olan her tartıcı düşünme ve taşınma, hoş geldi safâ geldi. Hiç bir zaman ayrıcalık ve metelik vermediğim kamuoyu (efkâr'ı umumiye) denilen kuruntulu bâtıl itikatlar (önyargılar) karşısında ise, büyük Florentin'in tiryaki sözünü benimser dururum:

««Segui'il tuo corso e lascia dir le genti!

Sen yolunca git te, bırak elâlem söylensin!) Karl Marks» (K. Marks: Le Capital, K. I. C. I, s. 31, Paris 1925, J. Molitor çevirisi)

GERÇEKLERLE STRATEJİ PLANI

Kısaca özetlenen Sosyal Yapı ortamı içinde, kendiliğinden iki cephe karşılaşıyor:

I — GERİCİ - EMPERYALİZM CEPHESİ:

A — Özgüç: Modern Finans - Kapital: en büyük Şehir merkezlerinde yuvalanmıştır.

B — Yedek güç: Antika Tefeci - Bezirgânlık: hemen bütün Taşra kasabalarında yuvalanmıştır. En büyük şehirlerin de, her şehirde olduğu gibi kasabaları, kendi içinde kasabalığı, yâni Tefeci - Bezirgân sektörü vardır.

Bugün Finans - Kapitalin özgücü, kendi ekonomik, sosyal, kültürel ağları yanında, Antika çağlardan beri halkın ve özellikle Köylünün geçim boğazı ve sosyal politik ruhu üzerine çöreklenmiş Tefeci - Bezirgân sınıfı yedek gücü gayesinde oy çoğunluğu sağlamaktadır.

II — İLERİCİ HALK CEPHESİ:

A — Özgüç: Modern İşçi Sınıfı + Proletarya Aydınları: büyük şehir merkezlerinde, büyük yedek güçlerden tecrit edilmektedir.

B — Yedek güçler: Antika Küçükburjuvazi + Modern Orta Tabakalar.

Yedek Güçler: Devrimci durumlarına ve antuzyazmlarına göre şöyle sıralanabilirler:

1) Küçük ve Orta Aydın zümreleri (Dar gelirliler).

2) Fakir ve Orta Köylü yığınları (Köy yarı - proleterleri).

3) Küçük ve Orta Esnaf tabakaları (Şehir yarı - proleterleri).

Orta Tabakalar: Emperyalizm Cephesiyle Halk Cephesi arasında, Finans - Kapitalin Arafatta tutmak istediği Orta Tabakalar üç kümede toplanabilirler:

1) Büyük Aydınlar.

2) Orta ve Küçük İşverenler,

3) Orta ve Küçük Emlâksahipleri.

Devrim: ne bir Kişinin, ne bir veya bir çok Partinin, ne bir Zümre, Tabaka veya tek Sosyal Sınıfın Dileği ile olmuş olacak şey değildir. Önceden ölçülüp tartılması: yıla, güne, saate vurulması kim senin elinde değildir. Geldi mi, onu hiç bir güç önliyemez. (Devrimi) suç sayacak varlık anasından doğmamıştır. Kendisi kendi gücüyle kendi meşruluğunu herkese benimsetir.

O bakımdan Devrimi önceden Suç saymak ne denli Don Kişot'luksa, İnsanları Devrimci diye Suçlamak ta en az o denli boşuna zorbalıktır. Örneğin: Türkiye'de 50 yıl boyunca şu veya bu eğilimde düşünen ve davranan insanlar, boyuna «İhtilâlcilik» veya «Takliyb'i Hükûmet» çilikle cezalandırıldılar, durdular. Bir gece yarısı, 27 Mayıs gece yarısı, hiç beklenmedik yerden İhtilâl patladı. Sabaha karşı zafer kazandı. Bir saat önce İhtilâl'in lâkırdısını ağzına alanı vurup asmıya hazır nice kişi ve zümreler, o saat İhtilâlin başarısını selâmladılar.

E, neye yaradı o yıllar yılı damgalanıp ezilen insanların acıları? Devrim düşmanları açısından hiç bir şeye. Devrimciler açısından: Devrime insancıl hak vermiye. Devrim böylesine objektif ve somut bir sosyal kaçınılmazlıktır. Onu önlüyoruz sananlar, küçük selleri bentler ardında büyük Tufan yığınağı durumuna sokanlar olmuşlardır. Devrimi tutanlar ise, Tufanın yakıp yıkıcılığını en az zararla insancıllaştırarak verimli kılanlardır. Modern Sosyal Devrimcilik: Antika çağdaki Medeniyet çöküşlerine son verdiği için, insan varı Medeniyeti kurtarınca en büyük «Tutuculuk» yerine geçmiş olur. Tarihin diyalektiği içinde roller birbirinin tersine dönmüş olur.

Böyle bir Toplumda, Devrim Stratejisi, Marks'ın deyimi ile: «Doğum sancılarını ılımlandıran» ebe-hekimliğin tutumuna uyar. Ananın (Toplumun) ve Çocuğun (Devrimin) gerçek ilişki ve çelişkileri göz önünde tutulmaksızın kitap karıştırmak yanıltıcı olabilir. Devrim Stratejisi: Kehanet ve Büyücülük yarışması değildir. Türkiye'nin var olan som sınıflar savaşında objektif güç ilişkilerini (kuvvet münasebetlerini) oldukları gibi kavramaktır.

Yukarıki şema'da Halk Cephesinin Özgücü olan İşçi Sınıfı ile Proletarya Aydınları: Küçükburjuva tabakaları ile candan ittifak yapıp, Orta Tabakaları nötralize edebilirse, (Finans - Kapital + Tefeci - Bezirgân) Cepheyi yenik düşürebilir. Türkiye'nin «Devlet Sınıfları» gelenek - görenceklerinden yararlanıp, Orta Tabakaları iyilikdiler (hayırhâh)

(Devamı 5. sayfada)

ÖZÜR

Geçen sayımızın 2. sayfasındaki «İt Ürür gıttikçe Kervan Yürür» başlıklı yazıda bir takım hatalar olmuştur: Onları aşağıdaki şekilde düzeltir, okuyucularımızdan özür dileriz:

1 — Yazının başlığının doğrusu şudur:

İT ÜRÜYOR! Demek: KERVAN YÜRÜYOR

2 — Yazının başında, giriş mahiyetinde şu birkaç paragraf yer alacaktı. Atlanmış:

«İstanbul'un Şişli (Parababaları) semtinden, sahte «Dev-Genç» imzalı, bir lumpen (paçavra) kâğıt yayılmış. Onu «Sosyalist» te olduğu gibi yayınlamak en kestirmesi olurdu. Çünkü Fahri CİA ajanlarının («fahri» diyoruz: böylesine zekâsı kıtlara CİA'nın da pek metelik vermediğini sanırız) ne denli çâresizlik içinde, kıvrandıklarını o paçavradan iyi hiç bir şey belgeliyemezdi. Ancak Sosyalist'in ideolojik yapısına girmiyen sarhoş kusuntularıyla yer kaplamıya ve okurun gözünü kirletmiye hakkımız yoktu.

«Devrimci Gençlik örgütünün temiz adını kötüye kullananların ahtekârlıklarını yakalayıp yargılamak, gerçek Dev-Genç yiğitlerinin bilecekleri iştir.

«Biz, yalnız ahmakları manyaklıklarıyla yarışan kalpazanların, — düşünce, karakter, taktik zügürtlükleri bir yana, — 30 yıllık provokasyon temcit pilâvından kendileri çapında «Kahramanlar» kotarma girişimlerine, 30 yıldanberi ilk ve son kez değmekle yetindik.»

3 — Diğer teknik birkaç nokta üzerinde durmayı gereksiz buluyoruz.

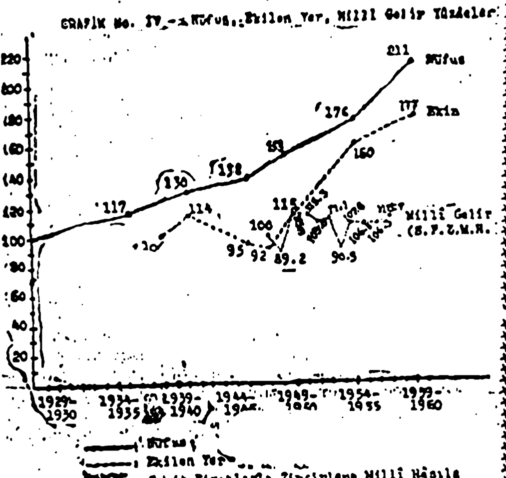
Sosyalist

Türkiye köyü ve Sosyalizm

1) 1940-41 yılları, Türkiye'de toptan ünlü «İlkokul Seferberliği» oldu; sayın «özel teşebbüs»ü devlet elile köye de sokup yoktan var edilmek «ülkü»sü güdüldü. İrili ufaklı müteahhitlerimize yaptırılmış veya yaptırtılmış nice köy-ilkokullarının kaç yıl içinde yaramaz duruma girdikleri göz önüne getirilsin. Karaözü'nün kendi eliyle kurduğu ilk ilkokulu 35 yıl sonra yaramaz duruma girmek şöyle dursun, otelleşmiştir! Tek başına bu olay bile bize Karaözü'nde okul ve eğitim gibi ekonomiyi de sağlama bağlıyan, okul ve ekonomiden özlü bambaşka, olağanüstü sosyal bir gücün yatmakta olduğunu göstermez mi?

2) Türkiye'de bir traktör (1936 ve 1959 yılları) 74,9 hektarlık toprağı eker. Karaözü'nün yüzölçümü 42 kilometre kare: 420 hektardır. Türkiye'de tüm toprakların 1938 yılı % 17,2'si, 1959 yılı % 20,9'u, demek beşte biri ekilir. Karaözü'nün beşte bir toprağı 85 hektarı geçmez. Bunun nadas bırakılan (Türkiye 1959 ortalaması %34,5 tan) 28,92 hektarı çıkarılır ise, geriye 55,08 hektar kalır. Karaözü'nün 1 kamyonu şöyle dursun, yalnız 1 tek traktörü, bütün ekilir topraklarının hepsini işledikten başka 20 hektar da açıktan işleyebilir. Karaözü'nün genişçe meyvacılık yaptığı, yâni ekilir toprağının önemli bir bölüğüne hububat ekiminin gerektirdiği kadar traktör işi bulunmadığı göz önüne getirilirse, Karaözü bir tek traktörü ile, kendisi gibi iki köyün ekimine yetişebilir.... Böylece, Türkiye'ye sokulmuş 41.896 traktörün trajedisini Karaözü örneği açığa vurmuş olur. Sâhiden yurtsever ve köylücü olsaydık, o kadar traktörle şimdi ekilen topraklarımızın 3 misli yeri tekniğin ve bilimin son sözüne göre en rasyonelce işliyebilirdik. «Özel teşebbüs» adını taktığımız mirasyediliğimizle 41 bin traktörü çarçur edip, dışarıdan buğday dilenecek duruma soktuk memleketi!

Demek, Karaözü'nü verimlendiren şey kuru traktör değil, traktörün kullanımıdır. İdarecilerimiz, bizim gibi geri ülkede millî şuursuzluk anla-

mına gelen basmakalıp «serbest rekabet» eğilimleri ve Marşal yardımının iki büklüm edici şartları altında: traktörleri, köy otlaklarını yutan canavarlar gibi kişi tekeline verdiler. Ve 5 yıl içinde traktörlerden Ortak malı olanlarının % 80'ini, Orta malı olanlarının % 77'sini özel kişiye geçirten şartları dayattılar. O yaman akıntı önünde bile, Karaözü, başka 18 benzeri gibi, kendi traktörünü ORTA MALI (Belediye mülkiyeti) durumunda koruyabildi,, açıkgözlere kaptırmadı.

Bütün bunlar gösteriyor ki, Karaözü'nde, en ağır basıcı politik ve ekonomik kanunlardan üstün bir toplum gücü, başka köylerimizde görülmemiş bir toplumcıl «nükleer enerji» rol oynamaktadır.

Bu nasıl olur? «Ekonomi» adlı «kaadir'i mutlak» gizli tanrıyı bile dize getiren sosyal güç olur mu?

KARŞILIKLI (KÜLTÜREL-EKONOMİK-SOSYAL) ETKİLER

Türkiye'de «Cumhuriyetin temeli kültür» sayıldığı için, ekonomi istatistikleri okul ve eğitim istatistiklerinden daha gelişkin değildir. Gene de birinci ilgi, Cumhuriyetin 4.'üncü yılı, —Karaözü'nün İlkokulu yapılırken,— «kaç baş» insanımız bulunduğu gibi bir iktısat konusuna karşı gösterilmiş ve o günden beri her 5 yılda muntazam nüfus sayımı yapılmıştır. Öteki ekonomi olayları, nüfustan 10, 20 yıl sonra, İkinci Cihan Savaşının yaklaşması veya bitmesi gibi dış etkiler altında kafalara dank etmiştir: Ekilen yerler 1938 denberi, Millî Gelir 1948 denberi hesaplanmıştır.

«Özel teşebbus» diye bunca kırılmamıza karlık, herşeyimiz gibi Millî Gelir araştırmamız da «özel» teşebbüsümüzle olmamış, dışarıdan dayatılmıştır. 17/26 Nisan 1951 günü Başbakan Adnan Menderes, İstatistik Umum Müdürlüğüne şu emri yazmıştır:

«Memleket ölçüsünde sayımlar dolayısıyla gerek («çok lüzumlu olan Millî Gelir ve Millî Gider tetkiklerine») ve gerekse Tediye Muvazenesi tahminlerine yarıyacak araştırmalara henüz başlanmamış olduğu da bir hakikattır.»

Bu itirafın açıklandığına göre, Millî Gelirimizin hesabı AVRUPA İKTİSADÎ İŞBİRLİĞİ TEŞKİLÂTI bakımından istenmiştir. Nitekim o teşkilâtın Millî Gelir Şubesi Müdürü Prof. J. R. N. Stone, Hindistan dönüşü ikinci defa çağırıldığı Ankara'ya uğrayınca, Türkiye Başvekiline: «Bir Türk iktısatçısını kendi teşkilâtında yetiştirmek suretile yardımım dokunabilir.» kanısını bildirmiştir. «Avrupa İktısadî İşbirliği Teşkilâtı Muhasebe ve İstatistik Şubesi Müdürü ve Milletlerarası Millî Gelir Araştırma Enstitüsü Başkanı ve Amerika Birleşik Devletleri Ticaret Nezâreti Millî Gelir Şubesi Müdürü Milton Gilbert»te 15/11/1953 günlü raporunda Türkiye hükûmetine: Türkiye Millî Gelir tahminlerinin oldukça kısa bir zamanda yapıldığını ve (tahmini yapan grubun) hariçle temaslarının çok az olduğunu nazara alarak... belilbaşlı tahminleri daha makûl ve sahih esaslara istinat ettirmek bakımından atılması icabeden adımlar hakkında bâzı mütelealar» öne sürmüştür.

(Devamı 5. Sayfada)

Adel kalem işçileri protokol imzaladı

Adel Kalem Fabrikası işçileri patron ve onun sendikasına (Sarı sendika) karşı yürüttükleri direnişte yılmadan, bilek ve yürek birliği ederek patronu dize getirdiler. Direnişin 48. günü patron protokolu imzalamak zorunda kaldı. Protokole göre :

1. Direnen işçiler protokolü müteakip işbaşı yapacaklardır.

2. Direnişin başladığı 1 Şubat 1971 tarihinden bu güne kadar süren direnişteki işçilerin iş akti fesh edilmiyecektir.

3 — Hiç bir işçinin. Cezalandırılması kastı ile yeri değiştirilemiyeceği gibi baskıya tabi tutulmıyacaktır.

4 — Taraf sendikadan istifa eden işçilerin, aidat ve sözleşmeden yararlanma şartları hakkında ilgili kanun hükümlerine uyulacaktır.

5 — Akit sendikadan istifa etmiş bulunan işçiler, isteklerini kendi aralarından seçecekleri söz cüler vasıtasıyla patrona iletebilir.

6 — İş akdini kaldırma işleminin işçiler hakkındaki işlem kaldırılacaktır.

7 — 1 Şubat 1971 tarihinden sonra işverence iş akitleri feshedilmiş bulunan işçiler hakkındaki bu işlem kaldırılmış ve bu işçilerin işbaşı yapmaksızın 18 MART 1971 den itibaren 15 gün ücretli izinli sayılmaları kabul edilmiştir.

Adel Kalem işçileri gerçekten örnek bir mücadele verdiler. Protokolda görüldüğü gibi patron dize gelmiştir.

Direniş esnasında fabrika kapısı önünde, kar ve fırtınaya rağmen 1,5 ay direnen işçiler, dayanışma komitesi kurarak; başta işçi arkadaşlarının olmak üzere, öğrencilerin, öğretmenlerin, ve halkın geniş bir şekilde maddî manevî desteğini gördüler.

Ayrıca direniş sırasında bir işveren uşağının dipçik darbalerine hedef olan ve hastalanan işçilere, işveren vizite kâğıdı bile vermedi.

Kartal Hükümet tabibi, yaralı ve hasta işçileri direnişleri bitinceye kadar tedavi etmiş ve elinden gelen yardımı esirgememiştir. İşçilere bu tür yardım eden hükümet tabibi işçilerin dostu olduğunu bir kez daha ortaya koydu. Ne var ki, işçilerin mücadele ile elde ettikleri zamları, patron sattığı malların fiatı üzerine ekliyerek yine işçileri altından kalkamıyacakları bir yükün altına sokmaktadır. Yine eski tas eski hamam oluyor. Direniş sonunda işçilerin bir cebine ufacık para koyan patron, mala yaptığı zamla işçinin öteki cebinden paraları uçuruyor. Peki bu alicengiz oyunundan nasıl kurtulacağız? Mesele asıl burada gelip düğümleniyor.

Asıl marifet bu düğümü çözmekte. İşveren tek başına bizlerin haklarını nasıl gasbediyor? Kendi gibi bir avuç haramzadeyle birleşerek hükümeti eline alarak. Yani siyasî partilerini iktidara getirerek. Öyleyse düğümün çözülecek ucu; Siyasi iktidarda. Bizimde asıl mücadelemiz bu kör düğümü çözecek olan siyasi iktidar mücadelesine girmek olmalıdır. Asıl kurtuluşumuzun yolu budur. Görüyoruz ki bizi partisiz bırakmışlar. «En acil görevimiz» siyasî iktida rsavaşı yapacak Partimizi oluşturmaktır.

Adel Kalem işçileri grev'i başarıyla bitirdiler.

Kader mensucat işçilerinin kaderi

Kader Mensucat'da Olanlar

İşverenler ve onların politikacıları istedikleri kadar sınıf mücadelesini inkâr etmeye kalksınlar. Sınıflar savaşının en keskin biçimlerini körükleyenler bizzat onlardır. Sınıflar savaşı her an, her dakika, her yerde hayatın içinden fışkırmaktadır. Her olayın ardında sınıflar savaşı vardır ve her olay bu savaşın değişik bir görünüşüdür.

İşverenler sınıflar savaşını örtbas etmeye kalkarken bile bizzat sınıflar savaşının içindedirler. Onlar ancak kendilerinin ayrı bir sınıf olduklarını, kitlelerin gözünden ve bilincinden kaçırabildikleri sürece sınıf hakimiyetlerinin devam edebileceğini, tilki kurnazlığıyla bilirler.

İşte bir örnek :

«Kader Mensucat» diye bir dokuma fabrikası var. 550 işçimiz çalışıyor bu fabrikada. Fabrikanın sahibi aynı zamanda «Babıâli'de Sabah» gazetesinin sahibi. Bu gazeteyi bilirsiniz. «Sınıf» sözcüğünü ağzına alanı, «Anarşist»likle, «Gomoniz»likle damgalayıverir hemen. Tefeci-Bezirgân zılgıdı altındaki bir avuç aldatılmış küçük mülk sahibini, «Kanlı» pazar günlerinde, Taksim'de, işçilerin ve öğrencilerin üzerine katliama yollar.

İşte bu gazetenin sahibi «Kader Mensucat» adlı fabrikanın da sahibidir. Şimdi 170 işçiyi işten atmıştır. 170 işçinin 5'er kişilik ailesi olsa 850 insan eder. Bu insanlar şimdi açtırlar. Neden?

Çünki işveren zılgıdına karşı azıcık haklarını aramaya kalktılar. Sarı sendika Teksif işçileri çok ucuza satmıştı, işçiler de başka bir sendikaya geçmek istedikleri için. Bu işçilerin atılışının gerçek sebebidir. Buna kılıf aranırsa bulunur. İşveren uşağı sarı sendikacı beyanat vermiş «İşveren yeni ücret zamlarından sonra işçilerin ücretlerini ödiyemez olmuştur ve fabrikanın bazı kısımlarında bu yüzden tensikat yapılmıştır.»

Kanun'a göre işçi tensikatında yeni işçi alınmaması icap eder. Fakat bir yandan 170 işçinin çıkışı yapılırken fabrikaya yeni işçiler alınmaktadır. Kanun'u kim dinler!... İşveren işçiye her türlü haksızlığı yapar, kimse karışmaz. Ne zaman işçinin canına tak der işçi direnişe geçer... Hemen polisi, cadarması dikilir işçinin karşısına Kanun'u uygulamak için.

Silâhlarla ilgili yeni bir kanun çıkarıldı. Silâh taşıyanların cezaları arttırıldı. Bir işyerinde silâh taşıyanın cezası iki seneden başlar. Teksif Şube Başkanı işçilere silâh çeker. Fakat bu adamlara kanun işlemez.

Görüyoruz ki kendi koydukları kanunlara bile ilk uymayanlar kanunsuzlukları yapanlar bizzat işverenler ve onların uşakları oluyor.

Sizin sözlerinize karnımız tok artık. Sınıflarımız arasındaki savaşı gördük. Şimdi sınıfımızın bilincinde olarak, daha disiplinli, daha sabırlı, daha örgütlü olarak karşınıza dikileceğiz. Nasıl olsa sizler işveren olarak var olduğunuz sürece, bizler de işçi olarak var olacağız. Yüzünüzdeki maskeleri teker teker indirip sizi bütün iğrenç çıplaklığınızla, bütün iğrenç politikanızla, her zaman, her yerde, hayatın her anında diğer işçi arkadaşlarımıza, köylü kardeşlerimize anlatacağız.

Akan kanlar kurur mu? işçi sınıfı durur mu?

Gurinding radyo ve televizyon montaj işyerinde, Maden-İş'e bağlı 140 işçinin başlattığı grev 77 günden beri devam ediyor.

Gurinding montaj fabrikası CİHAN komandit şirketinindir. Cihan komandit, nüfus cüzdanında T.C. yazılı birkaç yerli parababalarının alman Gurinding şirketindeki Alman parababaları ile birleşip bütünleştikleri bir şirkettir. Gurinding mamullerinin parçaları Almanyadan gelir. Buradaki fabrika sadece bunların montajını yapar.

Gurinding radyo, televizyon işçileri grev'in 77. gününde yılmadan direniyorlar.

Grevdeki 140 işçi günde, 120 radyo, 120 televizyon yapar. Yani piyasaya o kadar radyo ve televizyon sürülür. Böylece fabrikada 120.000 TL. lik radyo 160.000 TL. lik te

(Devamı 5. sayfada)

Fransadaki işçilerimiz

İşsizlik ve Pahalılık arttıkça, yoksul halkımız çâresiz yerini yurdunu terkedip Avrupa ülkelerinde işgücünü satacak kapı arıyor. İki milyona yakın insanımız, İş ve İşçi Bulma Kurumu kapılarında sırasını bekliyor. Buna karşılık, yurt dışında olan yarım milyon işçimiz, Batı'nın amansız kapitalist sömürü çarkına kapılmış, örgütsüz, perişan, ezilmektedir.

Kırk binden fazla işçimiz ise, bir lokma ekmak ve birkaç kuruş kazanma umudu ile geldiği Almanya'da, Fransa'da, Hollanda'da polis ve jandarma tarafından her an sınır dışı edilme korkusu altında, kaçak ve sığıntı olarak sürünüyor.

Bir avuç Parababası ile soyguncu Tefeci - Bezirgân zümresinin kendi çıkarı için memleketin ekonomik hayatında kurduğu tekelci hâkimiyet sürdükçe, çalışanların yurt dışına göçü devam edecektir. Açlığın, kanun manun tanımaz isyan edişidir bu.

Yerli - Yabancı İşçi Ayrımı

Ekonomik bakımdan geri ülkelerdeki işsizler ordusu kapitalist batı ülkeleri için vazgeçilmez bir unsurdur. Meselâ, Fransa'nın kabul ettiği VI. cı kalkınma plânında öngörülen % 6 gelişme hızı: «Yabancı işçiler olmaksızın ulaşılması mümkün olmayan bir hedeftir.» Ülkede toplam 3 milyon yabancı işçi vardır. Bunlar olmadığı takndirde; «ekonomik kalkınma oranı % 3 e düşecektir.»

Diğer göçmen emekçiler gibi, Türkler de en ağır işlerde, asgarî ücret şartlarında sömürülmektedir. İnşaat, Demir-Döküm, Yol yapımı gibi işkolların, yabancıların en yoğun oldukları yerlerdir. Aynı işte çalışan bir Fransız işçisinin aldığı ücret ile göçmen işçininki arasında büyük bir uçurum vardır. Örneğin, bir Fransız duvarcı ustasının saat ücreti 7-8 frank iken, aynı niteliklere sahip yabancı işçininki 4-5 frankı geçmez. Bu rakkamın çok daha altında ücretle çalışan binlerce Türk işçisi vardır.

İş Güvensizliği

İşçilerimizin büyük çoğunluğu kontratlı olarak gelmektedirler. İşçi Simsarları aracılığı ile yapılan «İstek» ler için, simsar komisyonu olarak ödenen para 4-5 bin lira arasında oynamaktadır. Simsarın tek gayesi, patronlardan iş almaktır. Yâni onun için bulunan işin cinsi, ücreti, çalışma şartları, lojman imkânı ve diğer sosyal durumları önem taşımaz. Önemli olan bulunan işin miktarıdır. Bu yüzden kontratlar tamamen işverenlerin arzusuna göre, tek taraflı olarak hazırlanır. Alan memnun, satan memnundur. İşsizlik, işçilerimizi işte böyle çok yönlü bir kıskacın içine itmektedir.

Fakat bütün bu şartlara rağmen, işçi her an işinden çıkarılma korkusu içinde yaşamaktadır. Kontratlı işçi, süresi dolana kadar sözde işten çıkarılamaz. Kanunlarda böyle yazılı. Ancak, yabancı memlekette işçi, bakkaldan ekmek almasını beceremiyor. Değil ki, devlet dairelerinde, kapitalist sistemi yaşatmak için dönen binbir dolap arasından hak arasın!

İşçilerimiz arasında menşei köyden olanların sayısı ağır basıyor. Bu özellik sınıfsal dayanışma bilincinin gelişmesinde, doğal olarak olumsuz rol oynuyor. «Her koyun kendi bacağından asılır» düşüncesi oldukça yaygındır. Bölgecilik zihniyeti, hemşeri kayırma gibi grup laşmalar var.

Fransız işverenleri bu durumun farkında. Bundan yararlanmayı da ihmal etmiyorlar. Örneğin: ücret artışı, fazla mesâi, işe yeni adam alma veya çıkarma konularında işçileri bu şekilde bölerek istediklerini kabul ettiriyorlar. Bu gibi hususlar özellikle, aynı işyerinde 20-25 kişiden fazla Türkün bulunduğu işletme-

(Devamı 5. sayfada)

Konfeksiyon işçilerinin durumu

Konfeksiyon işçilerinin durumu

Eğer Mahmutpaşa'da ışıksız ve rutubetli iş hanlarının merdivenlerinden yukarı çıkarsanız, yüzlerce konfeksiyon işçisinin ve çalıştıkları makinaların gürültüsü dört bir yanınızı sarar.

Buralarda giydiğimiz gömlekler, kazaklar, pardesüler v.b. dikilir. 50-100 kişi arasında değişen iş yerlerinde işçi sınıfımızın bu kesiminin durumu nedir? Konfeksiyon işçileri İstanbul ve Ankara gibi büyük şehirlerimizdeki işçi kitlesi içinde küçümsenmeyecek bir yer tutarlar. İşçilerin çoğu daha sendikasızdır. Kanunlarda öngörülen haklardan bile (sigorta, yemek, hafta tatili v.b.) faydalanamazlar. Bu kadar kötü şartlarda çalışan işçiler elbette birlik olmak, örgütlenmek ihtiyacını duyacaklardır. Gerçekten de böyle olmuştur. Bilhassa şu son bir iki sene içinde konfeksiyon işçileri yoğun bir şekilde kaynaşmaya başlamış, sendikal faaliyetlerinden ötürü işten atılanlar çoğalmıştır.

Konfeksiyon atelyeleri bir fabrikadan ziyade MANİFAKTUR'e benzer. Yakın zamana kadar dağınık küçük atelyelerde çalışanlar ya da evlerinde küçük üretim yapanlar —ki, çoğu kez makina çalışanın kendi malı olurdu— hızla azalmakta onların yerini iş hanlarının ışıksız ve rutubetli şartlarında üretim yapan çok sayıda, bir arada işçiler ve makinalar almaktadır.

Konfeksiyon atelyelerinin büyümesi ile birlikte oralarda çalışan işçi kitlesi de büyümekte böylece işçi sınıfı ile işveren arasındaki çelişki ve savaş daha elle tutulur, gözle görülür bir nitelik kazanmaktadır.

Sendikalaşma yani ekonomik mücadele hareketini daha iyi gözleyebilmek için şu örneği dikkatlice inceliyelim.

Fabrikanın ismi : «Yün Örme Sanayii»
Çalışan işçi sayısı : 120

Bu iş yerinde işçiler arasında kendiliğinden bir sendikal teşkilâtlanma hareketi başlıyor. Ve işveren (Gerçekte iş vermeyen) çok kısa bir süre içinde 9 işçiyi sendikal hareketlere girdiği için işten atmıştır. Sebebi: İşçilerin sendikalaşma girişimlerini ezmek, işçiyi yıldırmaktır. Bu rakamlardan çıkan sonuç şudur: Hemen hemen her 12 kişide bir kiş isendikalaşma gayreti yüzünden işten atılmıştır. Bu önemli bir orandır. Konfeksiyon işçilerinde ekonomik mücadele için nasıl bir potansiyel bulunduğunu gösterir. Bir işyerinde sendikal teşkilâtlanmanın başında 100 kişide bir kişinin propagandası ve hareketi çok kere potansiyeli açığa çıkarmaya yeterli olabilir.

Konfeksiyon işçilerinin çoğunluğunun kadın olması, kadın toplumumuzda çok ezildiği için bir güçlük gibi görünebilirse de kadın işçilerimiz kendilerinin hiçte erkek işçilerden aşağı kalmadığını göstermişlerdir.

Süperlit işçilerinin hakları gaspedildi

Sendika seçme özgürlüklerinin ve iş teminatının ortadan kaldırıldığı işyerinde, işçilerin başlattıkları direniş çeşitli hile ve tertiplere başvurularak engellenmeye çalışıldı. İşçilerin içine sokulan işveren ajanları işçilerin birliğini bozmak için asılsız haberler yayarak büyük çaba gösterdiler. İşveren direnen işçilere göz dağı vermek için bir kısmını tutuklattırdı. Hiç bir suçu olmayan işçiler savcılıkça serbest bırakıldı. Süperlit işçileri işverene ve sarı sendika Çimse-İş'e karşı verdikleri mücadelede karşısındaki ve yanındaki güçleri birkez daha gördü. Haklarının korunması için Çimse-İş'ten ayrılıp, Keramik-İş'e geçen işçilere Keramik-İş'in yöneticisi durumunda olan bir işveren ajanı da ihanet etmekte gecikmedi. Bu bilinçli işveren ajanı Adel Kalem fabrikası işçilerinin direnişini de başarısızlığa uğratmak için çok çaba sarfetti. Ama artık maskesi düştü. İşçi sınıfına ihanetin er geç hesabının sorulacağını herkes anlıyacaktır.

Süperlit işçilerine karşı hazırlanan tertipler sonucu, işveren işçiler birliğini bozmayı başardı. İşçilerin bir kısmı iş başı yapmak zorunda kaldı. İş başı yapan işçilere yeni bir oyun tertip edildi, aşağıdaki ibraname imzalatılarak bütün geçmiş hakları gaspedildi..

«Elyaflı Çimento Sanayii ve Ticaret Anonim Şirketinin Süperlit Boru ve Levha Fabrikasında 15/2/1971 Tarihinde iş yerinde yürütülmek istenen kanunsuz greve iştirak ettiğimden, Kartal I. Noterliğince tarafıma keşide edilen hizmet aktinin fesih edilmiş olduğunu bildiren ihbarnameyi aldım.

Bu meyanda mezkûr şirketten bu güne kadar işçi ile ilgili kanunlardan ve mer'î toplu iş sözleşmesi hükümlerinden doğan bilcümle fazla mesai lerimi, Pazar ve Bayram Ücretlerimi, yıllık ücretli izinlerimi, tasarruf bonolarımı depozitolarımı, ayrıca işten ayrılırken'de kanunî hakkım olmadığı, bana bildirilmesine rağmen genel müdürlükçe işten ayrılma tazminatı olarak takdir edilen .... Lira .... Kuruşu tamamen aldım.

Böylece adı geçen şirketten herhangi bir nam altında hiç bir alacağımı kalmadığını beyan eder, mezkûr şirketi ibra ederim.»

İşçinin adı:

İşçinin adresi :

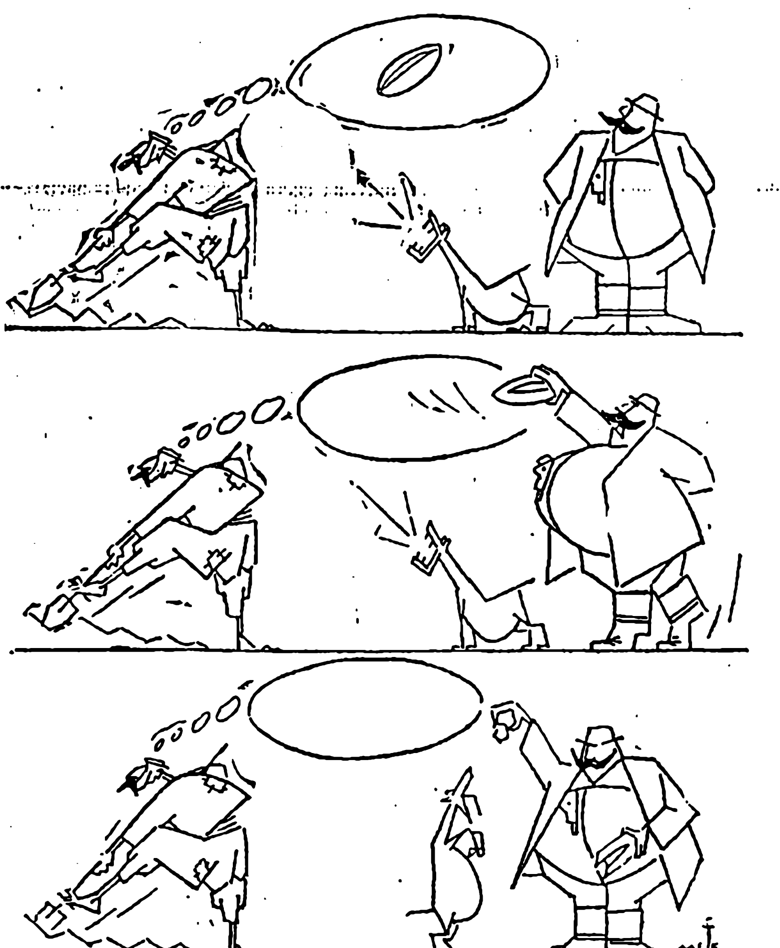
İş veren böylece Süperlit işçilerinin bir milyona yakın geçmiş birikmiş haklarına bir sünger çekiyor; yukarıdaki şekliyle, hırsızlığını ibra ettiriyor.

Süperlit'te çalışan işçi arkadaşlarımıza oynanan bu oyunlar tüm İşçi Sınıfımıza oynanan oyunların bir halkasıdır. Egemen sınıflar işçi sınıfımızın emeğini çalmak, bir sülük gibi kanlarını emebilmek için her zaman böl ve yönet taktiğini uygularlar. Bundan yedi sekiz yıl önce Seramik, Çimento, Cam, Ağaç, Yapı İşçileri ayni iş kolunda idi. Bütün bu işkolunda çalışan işçiler işveren sınıfına karşı tek ve gerçek bir sendikada birleşerek mücadeleye giriştiler. İşveren sınıfının Amerika'da eğitim görmüş diplomalı ajanlarının kurduğu TÜRK-İŞ, işçilerin eline geçmek üzere idi. İşveren sınıfı tehlikeyi görür görmez emrindeki Çalışma Bakanlığına bir yönetmelik çıkarttırarak iş kolunu 4-5 parçaya böldürttü. Sen Cam, sen seramik, sen ağaç, sen çimento, sen yapı işçisisin dedi... Ve ajanlarına kurdurttuğu sarı sendikaları hepsinin başına musallat etti. İşçi Sınıfımız neye uğradığını anlamada gecikmedi; her iş kolunda kendi gerçek sendikalarını kurdu, işveren sınıfına ve sarı sendikalara karşı mücadeleye girdi.

Seramik ve Çimento sanayiinde çalışan işçiler daha önce Sercip-İş adında bir sendika kurmuşlar, işveren sınıfı ve eğitilmiş ajanları, onu içinden yıkmayı becermişlerdi. Bu kez Keramik-İş çatısı altında birleşerek işveren sınıfına ve sarı sendikalara karşı mücadeleye giren işçilerin bu davranışı da baltalanmak istendi. İşveren sınıfı Keramik-İş'e ajanlarını çoktan sokmuştur. Yiğit Süperlit İşçileri ve Keramik-İş'in yöneticilerinin büyük çoğunluğu sıkı yönetim sırasında aylarca hapisler de tutsak edildi. Süperlit işçilerinin direnişi büyük bir kıvılcımdı. Bunu söndürmek demek, seramik ve çimento iş kolundaki bütün işçilerin gerçek ve devrimci sendikalarda teşkilâtlanmalarını engellemek demekti. İşveren sınıfı bunu iyi biliyordu; bu direniş karşısında teşkilâtlı işveren sınıfı topluca hareket ederek bu direnişi kırmayı başardı.

Süperlit direnişi İşçi Sınıfımıza da çok şey öğretti; teşkilâtlı işveren sınıfına karşı: İşçi Sınıfı bir bütün olarak teşkilâtlanmadıkça, teşkilâtlı olarak topluca hareket etmedikçe, ezilmekten, horlanmaktan, ve sömürülmekten kurtulamaz. Bir avuç teşkilâtlı işveren sınıfının tahakkümüne ve zorbalıklarına son verebilmek ancak ve ancak İşçi sınıfı Partisi içinde derlenmekle mümkündür.

İşsizliğe, pahalılığa ve zulme son verebilecek İşçi Sınıfı Partisi içinde derlenerek, Demokratik Halk İktidarı için görev başına.

Hindistan seçimleri

İşsizlik ve Pahalılıkla mücadele etmek ve fakirlerle zenginler arasındaki uçurumu kapatmak parolalarıyla seçimlere giden Bayan İndira Gandi Hint halkının büyük desteğini gördü.

Daha önceki Başbakanlığı sırasında: «Finans-Kapital kalesi Bankaları millileştirme» ve «Antika Tefeci-Bezirgân Putları Mehraceleri kaldırma» girişimleri de, bu yoldaki tutumunu göstermişti. Fakat Anayasa'nın engelleyici maddeleri karşısına dikilmişti.

Şimdi, Lok Sabha denilen Hindistan Millet Meclisinde üçte iki çoğunluğu ele geçirmiştir. Bu çoğunlukla, gerekli Anayasa değişikliklerini yapabilecek durumdadır.

Hindistan deneyi : gözü dönmüş (Finans-Kapital + Tefeci - Bezirgân) soygununa ve tehakkümüne dayanan gidişin halk yığınlarına nasıl illâllah dedirttiğinin açık örneğidir.

Üst sınıfların akıllı kesimi, bunu görerek, daha halkçı bir tutumu benimsemek zorunda kalmışlardır.

LAOS FİYASKOSU

Güney Vietnamlı kuklalarıyla birlikte Amerika'nın giriştiği Laos istilâ harekâtının tam bir fiyaskoyla sonuçlandığı anlaşılıyor. Gün geçmiyor ki, Amerikan kuklası Güney Vietnam askerlerinin bir veya iki üssü daha boşaltıp geri çekildikleri haberleri gelmesin.

İşte en son haber:

Güney Vietnamlıların Laos'tan çekilmeleri cepheden gelen haberlere göre paniğe dönüşmüştür.

Güney Vietnamlıların kendilerini kurtarmak için sıralarını beklemeden panik halinde saldırmalarının da bazı helikopterleri çalışamaz hale getirdiği bildirilmektedir.

Bu arada yarı resmî bir Güney Vietnam kaynağından, sınıra 15 kilometre uzaklıktaki «Delta - One» ateş destek üssünün de önce boşaltıldığı öğrenilmiştir. Söz konusu üs, Güney Vietnam kuvvetleri tarafından yavaş yavaş boşaltılırken Kuzey Vietnam kuvvetleri de üssü ele geçirmek için Cuma günü şiddetli bir saldırıya geçmişlerdi.

Birinci Kurtuluş Savaşımızda, kurtuluş ordusu önünden Yunan askerlerinin kaçışını Yunanlı kumandanlar «Şerefli bir şekilde ric'at» diye nitelendirmişlerdi. Şimdi de, emperyalist propagandası, Laos'taki hezimeti böyle bir «şerefli ric'at» diye yutturmaya çalışıyor.

Güney Vietnam kukla rejiminin Başkan Yardımcısı Kao Ki bakın ne diyor :

«Laos'ta bir aydan fazla süren harekâttan sonra birliklerimizin dinlenmesi için harekâtı durdurmamız» gerekmiştir.

Vietnam halkı (Kuzeyli olsun, Güneyli olsun) : bin bir Emperyalist devletle (Fransa ile, Japonya ile, Amerika ile, ve ilh.) ve onların yerli-yabancı kuklalarıyla kuşaklar boyu savaşıyor. Yorulmamıştır da, Amerika'nın bekçi köpekleri bir ayda yoruluvermişlerdir.

İşin içyüzü başkadır.

Nixon efendi sosyalist ülkeler arasındaki gerginlikten yararlanarak, savaşı Kuzey Vietnam'a ve belki Çin'e de sıçratır mıyım, diye hesaplıyordu. Hattâ bunu, Güney Vietnam'daki korkuluklarına bir kaç kez söyletmişti.

Fakat umduğu dağlara kar yağdı. Sovyetler Birliği derhal tepkisini gösterdi. Bütün sosyalist ülkelerin Çin Hindi halklarının yanında olduğunu açıkladı.

Ondan sonra, Çin Başbakanı Çu En Lai Kuzey Vietnam başkenti Hanoi'yi ziyaret etti. Bu ziyaret için, Çin'in en önde gelen askerî uzmanlarını yanına aldı. Çin halkının Vietnam halkıyla «etle tırnak gibi» olduğunu belirtti.

Amerikan emperyalistleri başlarını kayaya çarpmış görünüyorlar. Daha büyük çılgınlıklar hesaplamıyorlarsa, «şerefli bir şekilde ric'atı» sineye çekmekten başka çareleri kalmamıştır.

Bütün dünya işçileri Paris komününün 100. yıldönümünü anıyor

Emekçilerin Paris'i; Komün'üyle birlikte yeni bir toplumun müjdecisi olarak daima anılacaktır. Şehitleri emekçi sınıfının yüce yüreğinde gömülüdür. Yok edicilerini ise, tarih rahiplerinin dualarının bile onları kurtarmaya yetfeyeceği o ebedî teşhir direğine çivilemiştir bile. (Karl Marx, Fransada iç savaş, 1871.)

2 Eylül 1870'de Fransız ordusu, başlarında imparatorları Louis-Napoleon Boneparte olduğu halde, Sedan'da Purusyalılara teslim oldu. 2 gün sonra Fransa'da Cumhuriyet ilân edildi. Ve bir Milli Savunma Hükümeti kuruldu. Marx, 4 Eylül Cumhuriyetini şöyle değerlendirmektedir. «Fransa Cumhuriyeti tahtı devirmemiş, sadece boş kalan yeri almıştır. Cumhuriyetin ilânı toplumsal bir zafer değil, bir Milli Savunma tedbiridir.» (1)

İlerliyen Prusya orduları 19 Eylül'de Paris'i kuşattılar. Ve 28 Mart 1871 de aç kalan Paris teslim oldu.

«Savaş esnasında Paris'li işçiler mücadelenin azimle sürdürülmesini talep etmekle yetindiler. Fakat Paris'in teslimınden sonra, barış yapılınca, hükümetin mutlak amiri Thiers Paris'li işçilerin elinde silâh bulunduğu sürece mülklü sınıfların -Büyük toprak sahipleri ve Kapitalistler- hakimiyetin daimî tehlike içinde olduğunu görmek zorunda kaldı.» (2).

Paris'in silâhsızlaştırılması gerekiyordu. 18 Mart 1871 günü Thiers Hükümet kuvvetlerine, Milli Muhafız Birliğine (Milli Savunma nedeniyle eli silâh tutan bütün Paris'lilerin yazıldığı ve çoğunluğunu işçilerin teşkil ettiği örgüt.) ait olan ve halkın parasıyla temin edilmiş toplara el koyma emrini verdi. Toplara elkonulması Paris'in silâhsızlaştırılmasına bir başlangıç teşkil edecekti. Bu teşebbüs Milli Muhafızların mukavemeti ve askerlerin halk ile kaynaşması sayesinde başarısızlıkla sonuçlandı. İhtilâl bütün şehre yayıldı. Thiers, Paris'in boşaltılması emrini verdi: kendisi de Versailles'e kaçtı.

Emekçi İhtilâli, Paris'e hakim olmuştu. Belediye Binasına Komün'ün Kızıl Bayrağı çekildi. Milli Muhafız Birliği Merkez Komitesi İhtilâlin geçici Hükümeti oldu. Paris Komünü 20 Mart tarihli resmi gazetede şöyle demekteydi:

«Haklarının devamlı surette tehdit edilmesi, vatan'in ve bütün umutlarının yıkılması karşısında emekçiler iktidarı ele geçirerek kaderlerini kendi ellerine almanın ve bunları zafere ulaştırmanın zorunlu ödevleri ve mutlak hakları olduğunu anlamışlardır.»

Bu yepyeni bir saatti. Paris Komünü seçimleri 28 Martta tamamlandı ve aynı gün Muhafız Birliği Merkez Komitesi istifasını vererek olağanüstü yetkilerini komün'e devretti. Komüncüler, elde ettikleri kazançlarını ileri götüremediler. O sırada elinde hiçbir kuvvet bulunmayan Versailles'a karşı enerjik bir askeri saldırıya geçmemeleri, icsavaşı sürdürmekti. Kararsızlıkları, Thiers'e kuvvetlerini devşirmek için zaman kazandırdı.

Nisan başlarında Thiers Paris'e karşı ikinci seferini açtı. Prusyalılarla anlaşıp Sedan'da esir alınan Fransız askerlerini de saflarına alan Versailles kuvvetleri, mayıs başlarında kat'i üstünlük kazandılar. Bu ittifak için Marx: «modern zamanların en muazzam savaşının sonunda galip ve mağlûp ordularının Proletarya'nın ortak katliamı için birleşmeleri gibi tarihte eşi görülmemiş bir olay» (5) demektedir.

Yabancı müstevlinin himayesindeki Versailles birlikleri 21 Mayıs 1871 de Paris'e girmeyi başardılar. Ve emekçi Paris halkının 8 günlük kahramanca direnişinden sonra Komün yenildi.

«Bundan sonra bir haftadan beri gittikçe artarak devam etmekte olan müdafaasız erkek, kadın ve çocukların katliamı son raddesini buldu. Artık kuyruktan dolma tüfekler yeteri kadar çabuk öldüremiyordu. Mağluplar yüzler halinde mitralyözle vuruldular. Son kitle katliamının yeraldığı Pere Lachaise mezarlığındaki «Komüncüler duvarı» bugün hâlâ bakim sınıfın, işçi sınıfı haklarını talep ettiği anda ne derece çılgınlıklara yanaşabileceğinin sessiz fakat açık bir kanıtıdır!» (4)

Marx burjuvazinin bu vahşeti için şunları söylemektedir:

«Thiers ve polis köpeklerinin hareketlerinin tarihte bir eşini daha bulmak için Sulla ile Roma Triumvira'sının zamanına dönmek gerekir. Aynı soğuk kanlılıkla sürdürülen toptan katliam, katliamda yaş ve cinse karşı aynı kayıtsızlık, esirlere aynı eziyet sistemi, bu sefer bütün sınıfı kapsamak üzere aynı yasak ve sürgünler saklı önderlerden bir tekinin bile kaçması için aynı vahşi takipler, siyasi ve şahsi düşmanların aynı şekilde ithamı, kavgaya tamamen yabancı olanların kırımında aynı lâkaydi. Analarındaki yegâne fark, Romalıların mahkûmları toptan katledecek mitralyözlerinin, «ellerinde kanun» un ve ağızlarında «Medeniyet» nağrasının olmaması idi.» (5).

Komün esas itibariyle bir emekçi hükümeti, emeğin iktisadi kurtuluşu için nihayet keşfedilmiş bir siyasi şekildir. (Marx, iç savaş).

Komüncüler eski devlet makinasını tahribe girişmişler, Proletaryanın hakim sınıf olarak örgütlenmesinin hangi somut biçimleri olabileceği sorusuna kendi zamanları için ışık tutmuşlardır. Komün'ün bu çerçeve içinde değerlendirilmesi gereken tedbirlerinin başlıcaları:

1 — Sürekli ordunun kaldırılması ve onun yerine silâhlanmış halkın konması.

2 — Bütün memur aylıklarının işçi ücretleri seviyesine indirilmesi.

3 — Polis merkezi, hükümetin aleti olmaktan çıkarılarak politik niteliklerinden yoksun bırakılmalı.

4 — Devletin kilise ödemeleri kaldırılmalı ve bütün kilise malları müsadere edilmeli.

5 — İmalatçılar tarafından kapatılan fabrikaların önceden çalışmakta olan işçileri tarafından idaresi için plânlar yapılması emredilmeli.

Marx Komün deneyine ilgi ile eğilmiş bu deneyi tahlil etmiş, teorisini eleştirmek için bu deneyden yararlanmıştır. Komün özellikle Marxist devlet teorisini zenginleştirdi. Marx'in bu konudaki çalışmaları, Lenin tarafından özellikle Devlet ve İhtilâl'de açıklanmış, yeniden işlenmiş, daha da derinleştirilmiştir.

Marx ve Engels Komünün hataları ve yanılmaları üzerinde de durdular. Tabiîdir ki bunlar bu büyük tarihi gelişimin değerinden hiç birşey eksiltmez.

«Thiers'in Monmatre'deki haydutça teşebbüsüyle açılan iç savaşı sürdürmeyi istemeyen Merkez Komitesinin o sırada tamamıyla aciz bulunan Versailles üzerine yürüyüp, Thiers ve taşralıların suikastlerine son verebileceği hal de bunu yapmaması ciddi bir hata olmuştur.»

Marx, Kugelman'a mektubunda ikinci hata olarak, Merkez Komitesinin seçime yol açmak için kendi fonksiyonlarını vaktinden önce lâğvetmesini göstermektedir.

«Anlaşılması en zor olan şey de Fransız Bankasının kapısının dışında büyük bir saygı ile durmalarıdır. Bu aynı zamanda ciddi siyasi hata idi.» Marx başlangıçta ayaklanmaya karşı idi.

(Devamı 5. Sayfada)

İKİ PAKİSTAN

Yahya Han yeni meclisin Mart başındaki toplantısını erteleyince, Doğu Pakistan Avami Partisi lideri Mucibur Rahman halkı genel greve çağırmıştı. Avamî Partisi'nin daha biraç ay önce halkın % 98 oyuyla seçimleri kazandığı düşünülürse, bu çağrının ne derece etkili olduğu kestirilebilir. Merkezi hükûmetin Doğu Pakistan'daki sivil hayatta hemen hemen hiçbir kontrolu kalmadı.

Bunun üzerine, Merkezi hükûmet askerî tedbirlerle duruma el koymaya çalışınca, birkaç haftalık olaylarda ölenlerin sayısı yüzleri aştı.

Doğu Pakistan'daki bütün yabancılar ülkeyi terketmiye başladı. Ayrıca, durum böyle devam ettiği takdirde, Batı Pakistan'ın malî güçlülelerle karşılaşacağı anlaşıldı.

23 yıllık geçmişi bulunan Pakistan'da, Doğu ile Batı arasında bazı karşılaştırmalar yapmak, bugünkü sonucun ne derece temelli sebeplere dayandığını açıkça göstermektedir. Aşağıdaki tablo, 15 Mart 1971 tarihli Newsweek dergisinden alınmış rakamlara göre düzenlenmiştir

	Batı Pakistan	Doğu Pakistan
Halkın etnik durumu	Pencabi	Bengalî
Nüfus	50 milyon	70 milyon
23 yılda bölgeye harcanan bütçe oranı	4/5	1/5
Son yıllarda millî gelir artışı	% 42	% 17
Doğulu yahut Batılı oluşuna göre:		
a) Memurların oranı	% 85	% 15
b) Askerlerin oranı	% 90	% 10

Durum açıkça ortadadır. Doğu âdeta Batı'nın sömürgesi durumundadır.

Son gelişmeler üzerine, Doğu Pakistan'ın sivil idaresi hemen hemen tümüyle Avamî Partisinin eline geçmiştir. Vergiler bile merkezî hükûmete ulaştırılmamaktadır. Merkezi hükûmetin askerler den başka dayanağı kalmamıştır.

Kesin bir ayrılığı önlemek üzere, Yahya Han geçen hafta Doğu Pakistan'a gidip Avâmî Partisi lideri Mucibur Rahman ile görüşmelere başlamak zorunda kaldı.

Bu son teşebbüs te sonuç vermezse, kesin ayrılık artık kaçınılmaz olacaktır.

Duyuru

28/3/1971 Pazar günü saat 11,de Aksaray TÖS salonunda İŞSİZLİK VE PAHALILIKLA SAVAŞ DERNEĞİMİZİN Genel Kongresi vardır. Duyurulur.

GÜNDEM: :

1— Açılış ve konuşmalar,
2— Faaliyet raporunun okunması,
3— Denetleme
4— Raporların tenkiti ve cevaplar,
5— Aklama,
6— Tüzük üstüne konuşmalar
7— Dilek ve temenniler
8— Seçimler

İ.P.S.D.
YÖNETİM KURULU

Yakın Doğuda son durum

Arap-İsrail ateşkesi yeniden uzatılmadı. Şimdi, iki tarafın da önce kendilerinin ateşi başlatmıyacakları sözüne dayanan bir denge durumu var. Böyle bir durumun bir anda nasıl sabote edilebileceğini kestirmek güç olmasa gerektir.

Amerika'nın Ortadoğu'daki hesapları büyüktür.

Bir yanda petroller var. Ötede Arap halklarının gün geçtikçe uyanışı sürüp gidiyor. Emperyalizm, sosyalizm, sömürülme kavramları her gün halkın kulağına çalınmaktadır. Derin çelişkiler, bütün geriliğine rağmen Arap dünyasını Emperyalizm için büyük bir düşman kıta haline getirmektedir.

İsrail alt tarafı birkaç milyonluk küçücük bir ülke. Üstelik, bugünkü durumda Amerika'ya yüz çevirmesine imkân yok. Amerika'nın esas kaybetmeyi göze alamadığı, Arap dünyasıdır. Bütün Ortadoğu stratejisi buna yöneliktir.

Arap devletlerinin bir kısmı zaten Emperyalizmin maşası durumundaki: Şeyhler, Krallar, İmamlar.. Bunlar problem teşkil etmiyor. Esas problem «ilerici» Arap devletleri: Mısır, Suriye, Irak, Libya, Sudan, Cezayir vs.. Bunların mihveri de Mısır.

Mısır'ın egemen sınıfları bu durumun farkında. Tehlikeli sosyalizm gösterilerine bir son verip, uluslararası Finans-Kapital ile bütünleşmek istiyorlar. Artık Nâsır da ölmüş. Onun angaje olduğu bazı şeylerden dönüş yapmak kolaylaşmış oldu. Şimdi Enver Sedat'a, yıllardanberi tükürülenler yalatılmaktadır. Rogers Plânı bunun en önemli adımı olmuştur.

Bu karşılıklı yakınlaşma arzusu bütün olayların gidişini belirlemektedir.

İsrail'in direniş gösterileri, bir yandan: ezelî tüccar zihniyetiyle, ne koparırsam kâr, felsefesine dayanmaktadır. Diğer yandan da, Arapları daha çok hizaya getirmek için, Amerika'nın el altından kışkırtmalarıdır.

Çağımızda, bütün ilericilik gösterilerine rağmen, burjuvazinin hiç bir zaman halkın gerçek kurtuluşunu sağlıyamıyacağını ve onun gönlünde yatan arsanın daima uluslararası Finans-Kapital ile uzlaşmak olduğunu, en canlı örneğiyle bugün Mısır bize göstermektedir.

HÜKÛMET - ORDU - SINIF

(Başmakaleden devam)

Devlet, Sıvas'ta bir Devlet Adana'da bir Devlet, Trâkya'da bir Devlet, ve ilh. ve ilh.. biçimleri ile son kalan bir avuç vatanı kuşa çevirecekti. Yerli-Millî Burjuvazi öylesine cılız, pısırık, kişiliksiz, şerefsizdi. Ordu, onun kulaklarını çeke çeke adam olmasına, Vatana, Millete gelmesine yardım etti. Elbet onun tepesine Ordu tüneyecekti.

Sonraki olan bitenler ortada. Türkiye'nin tüm sanayiini, mâdenlerini, ticaretini, bankasını, sermayesini elinde tutan biricik Finans-Kapital Tekeline baş maya: «Paşa»nın «Para» çıklarıdır. Paşa gitti. Ordu kaldı. Yabancı Sermaye ile göbekbağlı Yerli Finans-Kapital döküntüleri, daha doğuşlarından, Vatan, Millet nedir bilmiyen Kozmopolit bir Oligarşi (Azınlık egegenliği) ve Plütokrasi (Zenginler saltanatı) «hâin ve hâif» leridirler. Hem Türkiye'yi Amerikan Mandası yaparak «ihanet» ederler, hem de ölesiye «hâif: korkak», şerefsiz burjuvalardırlar.

7 — Bizde Ordunun Şahbazlığı

Geniş tabanı ve sağlam gövdesi halk çocuklarıyla dolu olan Ordu, bu hem hâin hem korkak İşveren Sınıfını nasıl «adam yerine kor»? Tekparti çağında : Mustafa Kemal Paşa'nın «Ebedî Şef» liği, İsmet Paşa'nın «Değişmez Şef» liği gibi; Çokparti çağında DP için İnönü ve Çakmak Paşa'ların, AP için gene İnönü ve Pala Paşa'ların tükenmez sağdıçlıkları ve cayılamaz koltukaltları, yalnız ve ancak Türkiye'deki İşveren Sınıfı'nın olumsuz niteliklerine bağlanabilir.

Türkiye'de (Finans-Kapital + Tefeci - Bezirgân) iktidarlarının 1950-1960 birinci onyılı sonunda patlak veren 27 Mayıs olayı ve 1960-1971 ikinci onyılın sonunda patlak veren 12 Mart olayı ancak bu Sosyal Sınıf karakteristiğinin kaçınılmaz ve önüne geçilmez normal doğal ürünüdür. Buna şaşacak olanın yalnız aklına şaşılır. Bu gidişte Batı Kapitalizminin iki yüzlülüğü esneklik gibi gösteriliyor. Batıcı İktidar kurallarını Türkiye'de boşuna tabulaştırmak istiyen özenti politikacılar, gitsinler, kendilerini Eyüp Sultanda «Pabucu büyüğe» okutsunlar. Bizde bu böyle gelmiş böyle gidecektir.

8 — Paşa - Kişilerin Sınıf Rolleri

Ya kimi Paşaların o akıntıya kürek çekişleri ne anlam taşır?

Örneğin İ. İ. Paşa: (Finans-Kapitalist Beyleri ve Tefeci-Bezirgân Hacıağaları olmak şartıyla) kişi'leri «Kuyunun dibinden» çıkardığı gibi, «Demokrasi» adım verdiği şeyi de ikide bir kuyudan çıkarmak için uğraşıyor. «Bir gün bir asır kadar uzun» geliyor kendisine. O yüzden, 3 günde tam 3 birbirini çürüten «Toz» ortaya atıyor. Paşa'ya göre, bu günden yârine 100 yıl geçtiği için, bir gün önce söylediğini ertesi gün herkesin unuttuğuna inanarak, rahatlıkla tersyüz olmak olagandır.

Bu kerte dengesiz oynaklık neden Keramet sayılıyor? Çünkü, İşveren sınıfının sıfır numara kişiliksizliğinden çıkan sosyal boşluk, o sınıftan gelmiyen Paşaların abartmalı kişilikleriyle doldurulmak gerekiyor... Kişiler nasıl oluyor da, içinden çıkmadıkları sınıfların boşluğunu doldurabiliyorlar? Çünkü sonradan gelme ve yapma da olsalar, o kişiler, zamanla artık İşveren Sınıfı ile bütünleşiyorlar. Millî Mücadeleye girmeden üç beş dönüm toprağa özenen İ. İ. Paşa'nın bugün «yüz milyonları» tefe konuluyor. Demek bizde Bürokrat Burjuvazi. Batıdaki Girişkin Sanayici Burjuvazi'nin yerini tutabiliyor.

Bu yüzden en çarıksız Halk çocuğu Tepe'ye tünedi mi içinden çıktığı kabuğu tekmeliyebiliyor.

Bütün dünya işçileri Paris komününün

(Baştarafı 4. sayfada)

«1870 Eylül'ünde yani Komünden altı ay önce Fransız İşçilerini kesin bir dille uyarıyor, ayaklanmanın bir çılgınlık olduğunu söylüyordu. «Fransız işçi sınıfı fevkalâde güç şartlar içinde bulunmaktadır. Şu buhran esnasında, düşmanının, neredeyse Parisin kapılarına dayanmış olduğu bir zamanda yeni hükümeti devirmeye yönelen bir teşebbüs umutsuzsa delilikten başka birşey değildir.» (x)

«Ama kitleler bir kere ayaklanınca» Marx, «Paris işçilerinin bu tarihi girişimini büyük bir coşkunlukla selâmladı.»

«Bu, Paris'lilerde, ne kadar büyük bir esneklik, Tarihi insiyatif kabiliyeti, ne kadar büyük bir fedakârlık duygusu var.»

Akan kanlar kurur mu?

(Baştarafı 2. Sayfada)

levizyon toplam 280.000 TL'lik değer yaratılıyor. Buna karşılık işyerine yeni giren bir işçi 19.50 TL. (Bürüt) alıyor. 8 yıllık bir işçi 20 TL. (Bürüt) alıyor. 12 yıllık bir işçi 28 TL. (Bürüt) almaktadır. Hergün artan hayat pahalılığına karşılık, bu paranın bir aileye ne denli yeteceğini söylemeye hacet yok.

İşçiler bu hayat pahalılığına karşılık 2 TL. saat ücretlerine zam istiyorlar. Patron 125 kuruşta direniyor.

Asıl anlaşmazlık iş güvenliği üzerinde. Bu madde yapılacak olan sözleşmenin ruhunu teşkil edecek. Son zamanlarda yayılan işçi kıyımına (Tensikat) karşı iş güvenliği git gide değer kazanıyor. İşveren disiplin kurulunda halen 2 ye karşı 3 oyla ağır basmaktadır. Bilhassa değişmesi gereken durumlardan biri de bu olmaktadır. Yapılan keyfi çıkışların durdurulması da ancak işçilerin disiplin kurulunda daha fazla söz sahibi olmalarıyla sağlanacaktır. Finans - Kapital çakallarının (Cihan komandit şirketinin) bu hiç te hesabına gelmemekte, bu madde karşısında iki eli iki ayağı ile diretmektedir. Fabrikanın yanına kurdukları çadırlarda kızlı erkekli gece gündüz bekleşiyorlar. Gördüğümüz kadarıyla grevin 77. günü, olmasına rağmen işçilerin moralleri yerinde. «Savaşınız savaşımızdır» diyerek Philips'ten mücadele dotları gelmiş. Profilodan da gelmişler. Kapı'da pankartları var. «Akan kanlar kurur mu? İşçi sınıfı durur mu?»

Cihan komandit şirketi 13 sene önce 100.000 TL. sermaye ile kurulmuş bir şirkettir. Şimdi sermayesi Milyonların çok üstündedir.

Şirket kurulduğundan beri çalışan işçilerin ücretleri 28 TL'yi geçmezken işverenin 100.000 TL'sinin nasıl milyonlara çıktığını işçiler açıkca görüyorlar. Ve haklı mücadelelerini yılmadan sürdürüyorlar.

Cihan komandit şirketinde açıkca gözüken yerli-yabancı Parababaları (Mehmet Güler ve nüfus cüzdanında T.C. yazılı yerli ortak Alman büyük sermayesinin şirket Gurinding) siyasi iktidarı elinde tuttukça mücadelemiz hep böyle sağlam temellere oturmuyacaktır. Ancak haklarımızı almamız kendi sınıfımızın iktidara gelmesiyle mümkündür. Bu da bizi yani İşçi sınıfını iktidara getirecek bir siyasi parti ile olur.

Türkiye köyü ve Sosyalizm

(Baştarafı 3. sayfada)

Demek Millî Gelir hesaplarımız kökü dışarıda «Tahmin» lerdir. Tam gerçeği yansıtmazlar. Öyle de olsalar, aynı ellerden çıktıkları için kıyaslamaya elverirler. Biz cari fiyatlarla (yâni enflasyonun düşük kâğıt parasına göre oynak fiyatlarla) yapılmış ve kıyaslamıya elverişsiz tahminlerden ise, gerçeğe daha yakın olan SÂBİT FİYATLARLA ZİNCİRLEME MİLLÎ HÂSILA tahminlerini Millî Gelir rakamı sayıyoruz.

Nüfus, Ekilen yerler ve Millî Hâsılanın (Sâbit Fiyatla Zincirleme Millî Gelirin) yıllar içinde gidişlerini çizen (Grafik No: IV)'e bakınca ne görüyoruz?

Nüfusumuz 33 yıldan beri aksamaksızın artıp iki katını geçmiştir. (% 211). Bu artış 1935'e kadar her yıl binde 21,3 iken, 1940 yılı binde 19,8'e, 1943 yılı binde 10,7'ye düşümştür. Düşme, İkinci Cihan Savaşında 1 milyon gencimizin silâh altına alınması yüzünden üreyemez oluşundan ileri gelir. Savaş biter bitmez, nüfus artışımız, geçmiş eksiğini gidermek isterce: 1950 yılı binde 22'ye, 1953 yılı binde 28,1'e, 1960 yılı binde 29,3'e çıkabilmiştir. Ekilen yerlerin orantılı gidişi nüfusun orantılı gidişine paraleldir. 1938 ve 1939 yıllarında yüzde 14 artar. 1940 yılı savaş yüzünden azalma başlar. 1945 ile 1948 arası, 1938 orantısına göre yüzde 5 azalır. Sonraki 10 yıl durmaksızın dikine çoğalarak, 1955 yılı yüzde 167 oranı ile nüfus artışı orantısına değecek kadar yaklaşır. Ancak ondan, 1955'ten (DP.'nin açık diktasından) sonra Nüfus % 35 arttığı halde, Ekilen yerler ancak % 14 (Nüfusun yarısından az) çoğalır.

Millî Gelir artışı, Nüfus ve Ekilen yer artışları temposunun çok gerilerinde kalır. 1948 ile 1958 arasındaki nominal demokrasi on yılında : Nüfusumuz % 50, Ekilen yerlerimiz (yüzde 95 ile 175 arası) % 40, Millî Gelir (yüzde 100 ile 110 arası) % 11 artmıştır. Bu gidiş, tam Kadîm Çin Kuuli'si ile Hint Parya'sının 19. ncu yüzyıldaki kaderidir.

Millî Gelir çizgisinde iki çöküntü görünüyor: birisi Tekparti diktasının son 1949 yılı % 10.8, ötekisi Çokparti çağının nispî demokrasiden diktacılığa geçişi sırasında, 1954 yılı % 9,1 Millî Gelir azalışıdır. Tekpartinin iktidarı nispî demokrasiye bıraktığı 1950-51 yılı ansızın % 15,9 kadar bir Millî Gelir artışı göze çarpar. Bu inip çıkmalar, eğer her 5-10 yılda bir gelen klâsik ekonomi krizinin en ateşli nöbetleri değilse, —ki Türkiye'nin o klâsik büyük sanayi çenberine girdiği pek söylenemez,— bize şunu gösteriyor: Türkiye'de, en politika dışı bırakılmış ve anlamaz sayılan köylü yığınlarının bile, diktatörlük önünde, bütün milletle birlikte, hattâ her sınıfımızdan fazla, çalışma verimini kısıp % 10 (onda bir) alçalttığını, demokrasi önünde ise, % 16 (onda bir buçuktan fazla) yükselttiğini belirtiyor-

Bu durum, politikanın ekonomi üzerinde tepkisini açığa vurur.

Finans - Kapital

(Baştarafı 2. sayfada)

Ortak Pazara girme girişimi ile, — ki bu lâf değil, doğrudan doğruya kanunlar ve bin bir tedbirlerle her gün alını yor, — gözüküyor ki, Ortak Pazar kanalıyle yarın gümrükleri kaldırmak, öbür gün millî sınırları da aşındırmak aşamasına gidiliyor. Burada hem bir çelişki var, hem bir oluşum var. Çelişki: burjuvazinin, bunu sınıf olarak büyük halk yığınına nasıl yutturabileceği... Bu çok çetin bir dâvâ. Özellikle, her memleketin küçükburjuvazisi buna yürekten inanmıştır: Ben nasıl olur da millî sınırımı feda ederim, der ve demektedir. Bunu, bu büyük ağır basan eğilimi yavaş yavaş gözden silmek için, çok çelişkili, bir adım ileri, iki adım geri de olsa, mütemadiyen bir gelişme oluyor.

Binaenaleyh, şimdi, Avrupa'daki Finans — Kapitalistlerin (önce de Gaulle'ün en başta, fakat hakikatta arkasında Alman Finans — Kapitalinin de alttan alta kurmasıyla) Amerikan tehakkümüne karşı bir tepkisi var: Ortak Pazar oldu.

İngiltere, Anglosakson Finans — Kapitali ölçüsünde, daha doğrusu Amerika'nın o kadar borçları altında ve dünya ölçüsünde pazarlarda Amerika ile nüfuz bölgelerini paylaşmada... En son İkinci Cihan Savaşından sonra sömürgelerini eski biçimiyle artık devam ettiremememek durumunda kalınca kendisine dünya ölçüsünde bir destek bulma zaruretiyle, Amerikan Finans — Kapitaline çok yakın düştü. İşçi Partisi de, Muhafazakâr Parti de Amerika'yla sıkı birlik yapmak zorunda. Çünkü; Amerika'dan koptuğu gün Dolardan kopmuş olacak. Dolardan koptuğu gün de, Sterlinin (İngiliz parasının) tepesi aşağı yuvarlanması ve bir daha tutunamaması gelecektir. Bu zorunluk la Amerika'ya karşı büyük tâvizler veriyor İngiliz Finans — Kapitali.

Ama bir yandan da, Amerika'nın kendi içine girdiğini görüyor, ve bu giriş bir daha dönüşü olmıyan emrivâkiler yaratıyor. Bugün, Churchil'in İkinci Cihan Savaşında yaptığı gibi, teklif yapmıştı, biliyorsunuz: Fransa ile İngiltere birleşelim, demişti), işte o birleşme prensibini nasıl gerçekleştiririz, diye Ortak pazara girmek istiyor.

Bir yandan, tabii, İngiltere Ortak Pazara girerken, dominyonlarını düşünüyor. Commonwealth'teki dünya ölçüsünde İngiliz İmparatorluğuna ortak gibi sözle bağlanmış olan yarı - sömürgeleri ni düşünüyor. Onlar çoğu geri ve tarımsal memleketler. Avrupa ile birleşirse, onlara karşı da ihanet etmiş duruma düşecek. Ondan çekiniyor.

Fakat bir taraftan da, Avrupa ile birleşmedikçe, Ortak Pazarla birleşmedikçe dünya ölçüsünde bir kuvvet olamıyacağını düşünüyor. Aşağı yukarı Avrupa'daki çelişki bu.

Bizim çelişkimizse, Amerika'nın bölgesine girmiş bulunmamıza rağmen, bir yandan eski tehakküm efendileri olan Ortak Pazar ve İngiltere'nin Serbest Pazar dediği alanla temasımızı daha sağlama bağlamak zorunda kalışımız.

Bütün bunlar, tabii, politik açıdan noktalardır. Ekonomik açıdan, yâni Finans — Kapitalin üretim ve şirketler branşında bugün Türkiye'deki sektörler var. Bu sektörlerde Amerikan sermayesi ne kadardır? Türk sermayesi ne kadardır? Sâfi yerli Finans — Kapital ne kadardır? Bunların rakamları elimizde yok şu anda. Bunlara istinaden size bir açık rakam vermek imkânı, olanağı elimde değil şu anda. Çünkü rakamlardır, ve rakam hatırda kalmıyor.

(Devam edecek)

Halkımıza

Baştarafı 1. sayfada

rumdan üretici duruma getirilmesi,

11 — Millî savaş stratejimize uygun olarak ordunun yeniden teşkilâtlandırılması,

12 — Devlet personelinin yeniden teşkilâtlandırılıp yaşama seviyesine uygun imkânların sağlanarak rüşvet ve suistimallerin önlenmesi,

13 — Toplum polisinin fesh edilmesi ve bütün emniyet teşkilâtının yeniden düzenlenmesi,

14 — Vatandaşlar arasındaki dil, din, ırk ayrımı gözetilmeksizin kanun önünde eşitliği ilkesi ışığında geri bırakılmış bölgeler halkımız üzerindeki her türlü baskı ve zulme son verilmesi,

15 — Genel af çıkartılması, başta 141-142 olmak üzere bütün anti demokratik yasaların hemen yürürlükten kaldırılması.

Bütün Yurtseverler...

Yukarıdaki asgari ilkeler etrafında birleşelim, ülkemizi ve halkımızı Amerikan emperyalizmine satanlardan hesap soralım. Bağımsız ve Demokratik Türkiyeyi kuralım. Zafer mutlaka işçilerin, köylülerin, emekçi aydınların ve bütün devrimcilerin, yurtseverlerin olacaktır.

(HACETTEPE'DE DEVRİMCİ GENÇLİĞİN FORUM KARARI)

H. Ü. Öğrenci Birliği
A. Ü. Öğrenci Birliği

Gerçeklerle

(Baştarafı 2. Sayfada)

durumda, tarafsızlıktan da ileri senpatizan duruma getirirse, Devrim sancıları herkes için en çok «ılımlaştırmış» olur.

Bu genel durumun bir de özel alternatifi vardır. Devrim yaman Millî kriz ve sürpriz biçiminde gelirse, Emperyalizmin Özgücü olan Modern Finans - Kapital ; bir ânda tüm yedek güçlerinden (Tefeci) - Bezirgân sınıfından tecrit olunabilir. Halk Cephesi önünde Emperyalizmin en büyük dayanağı ve başlıca yedek gücü olan tüm Tefeci - Bezirgân Taşra Eşrâf, Âyân, Hacıağa güruhu inmelendirilmiş bulunur. Birinci Kuvayimilliyecilik ile 27 Mayıs devrimleri bu olayın en son tanıklarıdır.

Fransa'daki işçilerimiz

(Baştarafı 3. sayfada)

lerde meydana geliyor.

İşçi Barınakları

İşçiler, genellikle, barakalarda, eski, ucuz otel odalarında veya geçici olarak yapılmış şantiye binalarında kalmaktadırlar. Pek önemsiz bir kısmı da müstakil odalarda ve pansiyonlarda barınmaktadır. İşçi barınakları gerekli sağlık şartlarından yoksundur. Yerden istifade etmek için odalara çift katlı ranzalar konulmuştur. Küçücük odalarda dört, bazen beş kişi yatmaktadır. Bu yetmiyormuş gibi, işçiler, daracık yataklarını, işinden çıkarılmış yahut memleketten yeni gelmiş veya çalışma izni olmıyan diğer arkadaşlarıyla da paylaşmak zorunda kalıyorlar.

Önceden ev bulmadan, izin dönüşü çoluk çocuğunu da beraberinde getirenler, bir evcik buluncaya kadar eski yerlerinde kalmakta ve sefil - perişan olmaktadırlar. İşveren bu hususta yardımcı olmamakta, aksine güçlük çıkarmaktadır. Zira ev sahipleri, işverenlerden işçi akına garanti istemektedirler. Bu yüzden evli işçileri işten atıyorlar. Kapitalist ve uşaklarını bu gibi meseleler hiç ilgilendirmiyor. Onların sadece ücretli hür kölelere ihtiyacı var. Ve onu da sağlamakta, özellikle yabancı işçi akını sayesinde güçlük çekmiyorlar.

İşçi Akını

Türkiye'deki çalışan yoksul kitlenin ayrılmaz bir parçası olan yurt dışındaki işçilerimiz, içine düşürüldükleri çok yönlü sömürü düzeninin farkındalar. Böylesi bir anarşi ortamından sınıf olarak kurtuluş yolları, artık öncü işçiler arasında tartışılıyor. Ama çoğunluk henüz: «Aşağısı sakal, yukarısı bıyık», kimin suratına tükürececeğini bilmiyor. Oluk gibi ter döküyoruz, hakkımızı yiyorlar, ama yine de her ay sonu elimize bir miktar para damlıyor, diye düşünüyor işçi. Ve akın devam ediyor. Buna, bir de birikmiş borçlar, her gün artan pahalılık, Avrupa hakkında şişirilmiş propaganda vs. de eklenince, elinde nesi var nesi yok satıp savan, kapağı dışarı atıyor.

Birkaç yüz Finans - Kapitalist ile birkaç bin antika Tefeci - Bezirgânın 35 milyon üzerinde yıllardan beri sürüp gelen soygun ve baskısı ve tehakkümü ortadan kaldırılmadıkça, bu sefalet ve bu perişanlık sürecektir.

Türkiye'den, yurt dışında çalışan bir arkadaşına yazdığı mektubunda, işsiz bir işçimiz bakın ne diyor:

«İş bulamıyorum. Karın Sen adam olsan, Avrupa'ya giderdin, diyor. Evde kavga eksik olmuyor.»

Halkı böyle şaşkına çeviriyorlar işte. Ve bilim adamı geçinen bazı satılmış iktisatçılar, daracık «işletmeci» kafalarıyla, «Avrupa'daki hazineler» den büyük bir iştahla bahsediyorlar. Onları gerisi ilgilendirmez. Gözleri halkın yarattığı değerlerdedir. O değerleri yaratan onun umurunda mı?

Biz bu yazımızda, genel olarak, «Avrupa'daki hazineler» in nasıl ve neler pahasına yaratıldığından söz ettik.

TÜRKİYE'Yİ KİM YÖNETİR?

(Baştarafı 1. sayfada)

Kuvvetleri Plân ve Prensipler Dairesi Başkanı Tümgeneral C. Gürkan, 2) Genelkurmay Merkez Daire Başkanı Tümgeneral Ş. Köscoğlu, 3) Kara Kuvvetlerinden Tuğgeneral M. A. Akar, 4) Zırhlı Birlik Komutan Yardımcısı Tuğgeneral N. Gürkân, 5) Deniz Teknik Daire Başkanı Tuğamiral V. Bilget, 6) Hava Kuvvetleri Harekât Daire Başkanı Tuğamiral Ö. Çokgör, 7) I. Ordu Komutanlığından Tuğgeneral M. Tuğcu, 8) Tuğgeneral L. Erol.

Paşaların en yüksek rütbelisi 2 Tümgeneral, 6 sı Tuğgeneral. Hepsi genç. Ne yapmış olabilirler?... Açıölanmalı. Ama en şaşırtıcı olan gazetenin şu Havadisidir:

«Bu arada Havacı Albay H. Ilgaz, Komutanların ültimatomunu TRT'ye götürenlerden Havacı Albay K. Tunusluoğlu ile Zırhlı Birlikler Komutanı, ayrıca Zırhlı Birliklerden Yarbay ve bâzı Binbaşı öğretmenlerle, çeşitli sınıflardan değişik rütbelerde çok sayıda subay emekliye sevkedilmiştir. Ayrıca çok geniş bir atanma işlemi sonunda, bazı subaylar görevlerinden alınarak, kıta hizmetlerine sevk edilmişlerdir.»

3 — Geri Tepiş Normal midir?

Sonradan anlaşıldı:

«Cuma günü saat 13'e bir dakika kala, Çankaya Köşkünden TRT'ye telefon edildi. Heyecanlı bir ses :

«— Muhtıranın okunmasını durdurun» diyor ve üç gün mühletten söz ediyordu.

«Fakat artık çok geçti. Haber okunmak üzereydi. Esasen Hava ve Deniz Kuvvetlerinin Genel Sekreterleri olan 2 Albay ile Kara Kuvvetlerinden bir Paşa, Muhtıranın okunmasını sağlamak üzere İç Haberler Merkezinde bekliyorlardı» (D., 16/3/1971)

Daha ilk adımda «Tepe» oyunu bozmak istiyor. 17 Mart'ta: «Muhtıra»yla sırf Ordu'da Devrimci kanadı oyalayıp vakit kazanılmak ve hareketi bastırmak plânlanmış. 18 Mart'ta: «Müdahale» edenlerin «Lider»i rolüne giren bir «Paşa», bütün konuşulanları teype alarak, bantları Tepe'ye götürür, yâni muhbirlik edermiş. Bunlar açıklandı.

Öyleyse bu oyun, —Talât Aydemir olayı gibi,— bir provokasyon tertibidir. Maksat, Orduuun Devrimci Gençliğini temizlemek için, hazırlıksız davranışlara kışkırtmaktır. İçlerinde Devrimci maskesiyle sokulup, asıl Devrimcileri avlamaktır.

Yakışır mı? Bu metotlar, Bizans çağında aylıklı askerlere uygulanırdı. Türkiye'nin Halk çocukla Ordusu herhalde Antika istibdatların aylıklı askeri değildir. Onun Yurtsever gençlerini yanlışa düşürüp ezmek, önce günahtır. Ondan sonra tehlikelidir de. Hem Ordu Görev Tüzüğüne: «Anayasayı kollama ve koruma» maddesini yaz; hem Ordu Anayasa'yı korumak isteyince Bizantizmle provokasyonlar kışkırt. Kimde kime güven kalır?

Hele Anayasayı «koruma» gibi masum ve meşru bir görevi normal yoldan yerine getirmek olanağı tıkanırsa, ileride çok daha korkunç patlamalara yol açılmaz mı? Ordu oyuncak değildir. Millet: birkaç bin parababası değildir. 27 Mayıs: o bilinci Asker-Sivil bütün yurttaşlar içine getirmiştir. Devrimci Subay (Muhtıranın yazdığı gibi) yalnız «Kuvvetli» değil, aynızamanda «İnanılır» doğrularla kanıtlandırılabilir. Yalancılığın Mumu Yatsıdan öte yanmaz.

27 Mayıs EMİNSU'lara geniş yararlar, hattâ imtiyazlar vermişti. 12 Mart doğru «emekliye» emekletiyor. Hem bu iş: «Önceki gün akşam üzeri ele alınmış... Dün sabah saat 12,20'de emeklilik bildirilmiş, atananlara ise, 12 saat içinde yeni görevleri başında bulunmaları emredilmiştir.»

Bu işlemleri kim, nasıl yapmış: «Genelkurmay Başkanı ve Kuvvet Komutanları, durumu Cumhurbaşkanı ile görüşmüştür.» deniliyor. Demek bu temizlik AP'ye «şans» tanıyan ve «istifası» düşünülen Paşalarla uyuşumluca yapılmıştır.

Dahası var : «Sızan haberlere göre, emeklilik ve atanma işlemleri CHP. Genel Başkanı İsmet İnönü'ye haber verilmiş ve:» 24 saat içinde sükûnesükûnetin temin edileceği «bildirilmiştir» . (Cumh. 17/3/1971).

İ. İ. Paşaya verilenin «Haber» değil «Müjde» olduğu, daha dün ağzını bıçak açmıyan İ. İ. Paşa'nın CHP Ortak Gurupunda yaptığı şu muştulamadan anlaşılıyor:

4 — Eski Kurtların Antika Huyları

«Geçen 24 saat memleket için çok önemli bir devreydi... Merak ediyorduk bütün dünya ile beraber. Fakat size KALP HUZURU ile söyliyebilirim ki, bu geçen 24 saat zarfında Türkiye, millet olarak bünyesindeki sarsılmaz metanetinin bir defa daha örneğini vermiştir... Gerek Ordu'nun... gerek Siyasî Partilerin... memlekete SAHİP olmak isteği hâkim olarak yaşamaktadır. Bugün olayların ve HAZIRLIKLARIN mahiyetini henüz bilmeksizin ÇOK İYİMSER, ümidi kuvvetli bir halde huzurunuza çıkmış bulunuyorum.»

Bu «24 saat» neydi? İ.İ. Paşa'nın 1923 ten 1950 ye dek 27 yıl İktidarda ve 1950'den 1971'e dek 21 yıl Muhalefette tekrarlayıp Orduya ezberlettiği: «Asker siyasetle uğraşmaz» yalanının uygulanış 24 saati idi. «En son Ankara Hava Kuvvetleri Konferans salonunda» Ordu'nun başı Tağmaç, Türkiye'de Parababalarısız ve Hacıağalarsız yaşanamıyacağı felsefesini şu sözlerle haklı çıkardığına inanmıştı:

«Bir Afrika ülkesini yönetebiliriz, fakat nüfusu 35 milyona çıkan Türkiye'yi yönetemeyiz!»

5 — Türkiye'yi Ordu Yönetmiyor mu?

Neden yönetemezmişsiniz? 500 Finans-Kapitalist Parababası ile 2000 Tefeci-Bezirgân Hacıağa 35 milyon insanı sömüre sömüre dolandırarak «yönetecek». Gereğinde 1 milyon eri ölüme seve seve yönetmeyi bilen 10 binlerce yüksek öğrenimli Subay, 2500 soyguncu kadar olsun Milleti yönetemiyecek..., Bu masala nasıl inanılır? Türkiye'de 3 milyon İşçi ile 3 milyon çalışkan Köylü'nün (30 milyon nüfusun) Sermayeci çapulundan başka yolla yaşıyamıyacağı düzmecesi ezberletilerek inanılır.

AP İktidarı ile kayıkçı dövüşünde usta Muhalefeti: «Bir Afrika ülkesini» yönetirce, 35 milyonluk Türkiye'yi «yönetiyor» muydu? Ordu «siyasetle uğraşmadığı» ölçüde «yönetiyordu». 4 general Kılıçları takıp geçit resmiyle Çankaya'ya «Muhtıra»yı götürür götürmez, yâni «Ordu» birkaç 24 saat «siyasetle uğraşır» uğraşmaz, ne «Hükûmet» kaldı, ne «Parlemento». Memleket» ise, dünkünden daha iyi (hiç değilse Polis dayanıklı gericiler ilericileri kim vurduya getirmeksizin) kendi kendisini «yönetiyor». Hani Parababaları?... Gölge etmesinler, Halk başka ihsan istemiyor.

6 — Biraz da Halk için Yönetsin

Bu iki, hem de farkına varmaksızın, Ordu yapmadı mı? Neden Türkiye ordusu Afrikalı ordulardan aşağı kalsın? Anlaşılıyor işte: Ordu olmasa, en kabdayı Parababaları donlarını bağlıyamıyorlar. Demek gerçekte Türkiye Ordu gücüyle yönetiliyor. Demokrasi: 2500 kodamana Ordu zoruyla 35 milyon insanımızı çapul ettirtmek midir? Yoksa, 1.5 milyonu örgütlü işçi olan, 6 milyon İşçi - Köylü üretmen yığınını, yüzbinlerce namuslu asker-sivil Genç ve Aydın ile bir atılışta kaynaştırıp, 35 milyon nüfusu insanca yaşatmak mıdır?

Siyaset: dönmüş, dolaşmış, bu denli açık rakama dayanan bir denklem olmuştur. Bu denklemi, en ücra dağ başındaki karacahil çobanın önüne koysanız, bir kaç saat içinde çözümler. Bütün mesele, Ordu'nun, bağrından geldiği çobanla, köylü ile, esnaf ile, işçi ile kendi arasına vurguncu parababalarını «yönetici», hattâ «şefâatçı» kılığında maskeli soyguncu olarak sokmaksızın: halkla halk çocukları olarak başbaşa vermekten korkmamasıdır. Siyaset te budur, Demokrasi de budur.

Parababalarının, Siyaseti asker-sivil yurtsever aydına yasak, herkesin perende atamıyacağı bir ince kalleşlik ortaoyununa çevirişi, hep Ordu'nun temiz vicdanını oyalamak, yiğit yüreğini çıkmazlarda bocalatmak, duru kafasını karıştırmak içindir. Ama, hakikat oportada. İktidarın Karagözleri, Muhalefetin Hacıvatları, Altıkulaç Beheruhileri, Razâkîzâdeleri, Tatsız Tutsuz Deli Bekirleri her 10 yılda bir oynadıkları perdeyi yıktılar, viran ettiler. Ardından sıkıştıkça, Orduyu imdatlarına çağırdılar. «Türkiye'yi yönetme» dedikleri oyun bu. Bu oyunla, Türkiye'yi bütün Millî Geliri kadar yabancılara borçlandırıp Amerikan üssü haline getirdiler.

Bu haydutluk Siyaset midir? Demokrasi midir? Millet içinden bu sınıfın ülkeyi «Yönetmesi» mi dir? Yoksa, yetmiş yedi buçuk yabancı casus örgütlerinin Memleketi yabancı sermayeye savunmasız teslim etme yordamı mıdır? Vatanı Savunmak, Anayasayı Kollamak ordunun baş görevi ve hakkı ise, niçin bu hak ve görev biraz da gerçek Demokrasi yönünde (yâni Halk için, Halkla birlikte ve Halk tarafından) işlemesin?

DURUM YARGILAMASI

Dr. Hikmet Kıvılcımlı'nın Ankara Hukuk Fakültesindeki Konferansının II. bölümü.

— II —

GENÇ TÜRKLER : ÇETE YARATICILARI

Bu iki akım yanında, bizim Türkiyemizin devrimci geleneğinde orijinalitesi saydığımız bir genç Türkler olayı var. Ki, başta Dev-Genç arkadaşlarımız olmak üzere, çeşitli gençlik devrimci örgütleri ve girişimleri bulunuyor.

Bunların egemen eğilimleri, biraz da büyük çalışan yığınlarımızdan uzak düşmeleri yüzünden, ister istemez, böyle... Biz şimdi olumlu yanları üzerinde durmuyoruz. Eleştiri yaparken, mümkün mertebe, vaktimizin kısalığını da hesap ederek, olumsuz düşen yanlarını göz önünde belirtmek istiyoruz. Bunların da en çok unuttukları nokta: Yığınlarımıza ve en başta İşçi Sınıfımıza dayanma, ama sözde değil tabii, örgütle gerçekten dayanma gerçeği üzerine gereği kadar ağırlık vermemiş olmaları biçiminde görünüyor.

Bir broşür yayınlandı. O broşürü unutmuşum bir yerde, getiremedim. Ondan size pasajlar okumak isterdim. Broşür, dünyanın en güzel ve iyi dileğiyle kaleme alınmış. Ama biz tabii bu güzel ve iyi sözlerin hangi sonuca vardığını aramak gibi nankör bir alışkanlık içindeyiz. Ve orada, bir de bakıyoruz, asıl önemli dayanak olması gereken yığınlar problemi gölgede kalmış. Yığını kaybedince de, yapacak şey nedir? Al silâhı, çete savaşı yap. Bu duruma geliyor, âdeta.

Oysa, bunun gerekçesini o broşürcükte hangi ideolojik temele dayandırdıklarını, hep okudunuz, bilirsiniz. «İki Taktik» broşürünün bir pasajı alınır ve ondan, sonuç olarak bu tekliflere varılır.

Onun için, ben burda, «İki Taktik»in içinden, onların da bildikleri, ama bizim burda bir kere daha serinkanlıca ve arkadaşça koyup, üzerinde durmamız gereken birkaç pasajını tekrar hatırlatacağım, müsaadenizle. Onun önsözünde, asıl usta devrimci arkadaş şöyle yazmış :

«Başarımız, bir yandan siyaset durumunu doğru değerlendirmemize, taktik parolalarımızın doğru konulmasına bağlıdır.»

Birisi bu. Ama bunun doğruluğunu ölçecek nedir? İkinci cümle geliyor ardından:

«Öte yandan, işçi yığınlarının gerçek dövüşçü gücünün o parolaları tutmasına bağlıdır».

Demek ki biz, bir parola atar da, o parolamızı havada, askıda bırakırsak, yâni büyük yığınlarımız, başta işçi sınıfımız o parolayı can yoldaşı, can prensibi saymazsa, o parolanın doğruluğu, soyut doğruluğu hiç bir şey ifade etmez, demek istiyor. Çünkü : «Gerçek sosyalist savaşta, gerçek devrimciler, belirli bir sınıfı döğüşe çağırırken, ona gene belirli, hemen elde edilmesi gereken hedefler gösterirler; diyor.

Politikada herhangi bir slogan atmak mârifet değil. Hattâ, bilirsiniz, o Lenin'in Kautsky için sözünü, bir makalemizin de başına koymuştuk, bilitizam. Orada, Kautsky çok hinoğluhin adam, der Lenin. Çünkü, bir slogan atmakla, işçilerin bütün problemlerinin ve savaşlarının üstüne âdeta kül atmak, işçilerin gözüne kül serpmek durumuna düşüyor.

Binaenaleyh, slogan atmak : parlak olsun, doğru olsun, falan yer için, filân yer için... O değil. Bütün mesele: bizim o ortaya attığımız parolayı, çalışan yığınlarımız ve en başta elbette işçi sınıfımız benimsiyor mu, benimsiyebilir mi? Benimsemesi için, hemen elde edilmesi gereken hedefler gerekir, diyor. Bunu, dünyanın en büyük devrimini, yâni bilimsel sosyalizm devrimini yapmış insan böyle koymuş. Ve böyle de başarıya varmış.

Binaenaleyh, biz bir parolanın, soyut olarak dünyanın en doğru parolası olmasına yeterli gözüyle bakamayız. Mutlak yığınlarla ilgisi bulunduğunu görmeli ve düşünmeliyiz. Ve tıpkı bizim ülkemize benziyen bir tutum içinde söylüyor usta bunu. Diyor ki:

«Proletaryanın, hele köylülerin dağınıklığı, gerici zihniyeti, bilinçsizliği korkunç kertededir.»

Dikkat edin. Aynen bizim yığınlarımızın yıllar yılıdır bırakıldığı hava içinde o zaman, o ülkenin proletaryası, işçi sınıfı ve hele köylüleri. Ama bundan bedbin değiliz, diyor. Çünkü, emekçileri devrim aydınlatır ve bilinçlendirir. Zaten bu satırlar da yazılırken, biliyorsunuz, devrim başlamıştır. o geri ülkede (1905 patlamıştır.)

Yığınla ilişki ne olabilir? İşçi sınıfının bizim atacağımız parolaları benimsemesi için hemen elde edilmesi gereken hedefler göstermek nasıl olur? Sorusuna da, gene aynı, bizim o broşürü yazan sevgili, değerli arkadaşlarımızın, genç arkadaşlarımızın pasaj aldıkları «İki Taktik» te şöyle bir pasaj var. Onu ibretle okumak lâzım:

«Günlük ayrıntılı çalışmalarda güçlerin hazırlanmasını küçümsemek hiç bir zaman akıldan geçmez».

Sınıfın günlük, ayrıntılı çalışmaları içinde olacağız ve bir kere, ki attığımız sloganı sınıf, —devrimci sınıfsa,— benimsiyebilsin. Ve buna örnek gösteriyor. O zaman, orada en az ihmal edilen de buymuş. Ondan sonra o parlak, kuvvetli, keskin, büyük devrimci sloganlar atılmış. Bakın ne diyor:

«Partinin...» diyor. Hiç unutmamımız gereken bir sözcük bu. Ortada bir «Parti» var önce. Siyasi iktidar savaşı yapan, memleket ölçüsünde, dünya ölçüsünde bir «parti» var. Ve:

«Partinin, diyor usta, tek bir komitesi yoktur ki, tek bir semt komitesi yoktur ki, bu yönetici organların tek bir toplantısı yoktur ki, tek bir fabrika grubu yoktur ki, dikkatini, zamanının ve gücünün yüzde 99'unu, önemi 1895 tenberi kabul edilmiş bulunan o görevlerin yerine getirtilmesine harcamış olmasın.»

Demek ki, oradaki devrimciler, hem «Parti» içinde ordulaşmışlar, hem de yığın içinde, yığının hiç bir günlük kavgasını ihmal etmemişler. O kadar ki, her komite, her semt komitesi, her fabrika içinde yığının, işçi sınıfının her günkü problemlerini yüzde 99 çalışma konusu yapmış. Ve bunu, bu çalışma konusunun önemini de, 1895 olaylarından beri ağır basar görmüş.

1895 olayları, biliyorsunuz, o ülkede işçi sınıfının geniş grevlere geçmesi ve büyük üniversite gençliğinin de bu grevlere geniş ölçüd katılması biçiminde bir gelişimdir. Türkiye'de, nedeni uzun bir tarihi gelişimle, işçi sınıfımızın her günkü savaşı sınıf savaşı daima yerin altında boğulur durumdaydı. Ama, orada 1895'te, bizde 1970 yılının hiç değilse 16 Haziranında hemen suyun yüzüne çıktı.

İşçi sınıfını, artık bugün... Gazeteler hiç bir zaman gereği gibi ele almıyorlar. Ama, hepimiz, biraz işçi havadislerini eğer izliyorsak, kıyıda köşede görüyoruz. Her gün, her fabrikada direnişler, işgaller, grevler... sistematikman, âdeta bir harman yangını gibi: biri sönmeden öteki patlıyor, öteki sönmeden daha öteki. Ve bu, Türkiye'nin yarı ekonomisini temsil eden İstanbul ölçüsünde olduğu gibi, artık İstanbul çerçevesine de sığmıyor. En ücra Anadolu semtlerimizdeki işçi sınıfının çalıştığı işletmelere de yavaş yavaş giriyor, oralarda da görülüyor.

Şimdi, sınıf bu durumda iken, bizim yüzde 5 emeğimizi bile bu sınıf olaylarına harcamadığımız göz önüne konursa, o halde devrimci eylemimizin soyut doğruluğu nasıl etken olabilir? Bunu unutmamak lâzım.

Örgüt konusunda da, gene bu açı birinci derecede önemli oluyor. Diyor ki usta:

«Bana, komite üyesi olmaya elverişli işçi yok denildiği zaman, rahatsız oluyorum».

Türkiye'de de çoğu devrimci arkadaşların, aydın devrimci arkadaşların tepkileri, âdeta içgüdüyle bu oluyor. E, canım, hani işçi, nerde bulalım? Yâni, kendi kalitemizde işçi yok ki, falân... Ama, usta diyor ki: böyle birşey söylediniz mi, ben rahatsız oluyorum. Yapmayın bunu, diyor. Ve ondan sonra da, şunu belirtiyor:

«Komitelere...» Hangi komitelere? «Parti» komitelerine.

«Komitelere işçileri sokmak, yalnız ideolojik bir görev değildir».

Yâni, soyut bir düşüncenin gereği, işçi sınıfına da bir pâye verelim, anlamında değildir, diyor.

«Aynızamanda, siyasi bir görevdir de. İşçilerin bir sınıf içgüdüleri vardır. İşçiler kısa bir siyasi alışmayla sağlam sosyalist olurlar.» diyor. «Bütün kalbimle, her komitemizde 2 aydın için 8 işçi bulunmasını dilerim, temenni ederim». diyor.

İşte, bizim Genç Türkler yoldaşlarımızın diyeyim, en çok ihmal ettikleri bu ikinci problem. Parlak, çok büyük, doğru sloganlar, parolalar atmak yetmiyor. Mutlaka, onlara yüzde 1 önem veriyorsak, yâni enerjimizin yüzde 1 ini oraya harcıyorsak, usta öyle diyor, yüzde 99'unu da sınıf içinde harcıyacağız. Ve somut olarak ta teklif ediyor; Lütfen, bir aydının 4 tane işçi koyun yanına, komiteler böyle olsun, diyor.

Bu kısa gerçekler bütün somutluğu ile önümüze çıkınca, Genç Türk arkadaşlarımızın nereleri ihmal ettiği kendiliğinden anlaşılıyor. Tabiî bu ihmal edilince, büyük yığın unutuluyor.

Türkiye'de bugün, artık hepimizin bildiği, burjuva istatistiklerinin koyduğu (1965 istatistiğinde): 3 milyon küsur gündelikçi insan var. Bunun 1 milyonu kapıkulu, memur, falan filân tâifesi diyelim. 2 milyon üretimde çalışan işçi sınıfımız var. Bu kadar muazzam bir sınıf. Ve bu sınıf, hiç değilse son yıllarda, burjuvazinin Finans-Kapital zümresinin o tahammül edilmez baskısı ve tehakkümü, altında, artık her an, her saat, her fabrikada, her işletme yerinde sınıf savaşına girmiş.

Böyle bir sınıfı biz ihmal edersek, onun dışında kaldığımız için, zaten azınlıktayız: kolayca ezilebiliriz, evvelâ. Yâni kendi emniyetimiz açısından yanıltı içine düşeriz. Fakat, eğer devrimciysek ve devrimciliğimiz sosyal devrim anlamına geliyorsa, —ki odur bilimsel sosyalist devrim.— her devrimin, tarihte her olayın, her büyük değişikliğin olduğu gibi, sosyal devrimin de birinci şartı: büyük yığınların o devrimden yana düşünüp davranmalarıyle sağlanır. Büyük yığınlar dışında sosyal devrim düşünmek hayal olur. Ayrıca da, biz düşündük mü, kendimize de yazık olur.

Bu duruma en çok acımak, bu durumun üzerinde durmak hepimizin görevi olmalıdır kanısındayım. Bu durum ihmal edildiği içindir ki, Genç Türklerimiz: âdeta Çete Yaratıcıları diyebileceğimiz, yâni Gerilla yaratıcılığı içinde, devrimcilik gerçekleştirmek ister duruma girdiler, giriyorlar. Onların o büyük, güzel, hattâ kahramanca eylemlerini küçümsemek, hiç birimizin elbette hatırından geçecek kadar saygısızlık göstermesine yer vermez. Elbet onları selâmlarız, yürekten benimseriz. Ama bazı, acıda olsa, gerçekleri birbirimize hatırlatmazsak, bizim kardeşliğimiz, devrim arkadaşlığımız nerde kalır?

O açıdan, ben, bu Çete Yaratıcılığı diyebileceğimiz (Türkçesi çete, Gerilla işte İspanyolcası) durumundan kurtulma yollarını elbirliğiyle aramanın zamanı geldiğini, hattâ çok ta geçtiğini bir saniye bile unutmamak gerektiği kanısındayım.

AL-AYDINLIK: PARTİ YARATICILIĞI

Dördüncü akım : Genç Türklerimize «Çete Yaratıcılığı» demiştik, bu dördüncü akım da Parti Yaratıcılığı diyebileceğimiz bir akım durumunda gözüküyor. Al-Aydınlık akımı diyorum ben. Siz ne diyorsunuz, bilmiyorum.

Bu akımın kendine göre çok doğru sloganları ve teklifleri, davranışları, düşünceleri var. Ve tabii, belki hakikate en yakın olanı da, olanlarından biri de diyelim, bu akım oluyor. Yalnız, bu akımın teorik ve pratik alanda, uzatmıyalım, ayrıntılarına girmeksizin, birtakım yanlışları var. Temelli yanlışlar olmasalar, bunlar üzerinde durmak belki icabetmez.

Evvelâ, bir tarihî yanlış var: Türkiye'nin sosyal yapısı ve devrimler tarihi karakteristiği sırasında. Örneğin, 1919-23 Birinci Kuvayimilliye devrimini kim yaptı? sorusuna verdikleri karşılık, biliyorsunuz: Asker-sivil bürokratlar yaptı, diyorlar.

Yâni, böylece, modern toplumda sosyal sınıf olmıyan bir zümrenin... Ki buna biz gerekince Vurucu Güç diye bir rol tanımak durumundayız, elbette. Ancak, ne kadar Vurucu Güç olursa olsun, eğer sosyal sınıfa dayanmazsa, bu Vurucu Gücün kendi başına modern bir toplumda ne devrim yapması, ne onu başarıya götürmesi imkânı yoktur.

Gene bunun gibi, bugün için de, yâni Birinci Kuvayimilliye için olduğu gibi, bugün için de: uzun aylar diyelim, —yıllar pek geçmedi,— bir yanlış termle yanlış teşhis, sınıf teşhisi koydular.. Komprador burjuvazi diye bir lâf çıktı, ortaya. Ve son zamana kadar devam etti. Günlük burjuva basınında hâlâ sürüp gidiyor. Ama, bizim sosyalistler arasında epeydir sesi kısıldı bu termin.

Komprador burjuvazi: bizde Levanten adını alır, bildiğiniz gibi. Fakat bunlar, daha Birinci Millî Mücadele biter bitmez, Mustaf Kemal ve arkadaşları tarafından temsil edilen akımla tasfiye edildiler.

Fakat bu tasfiye, ekonomik alanda yeni uygulamalara geçilir geçilmez, Türkiye'de Komprador'un yerine Finans-Kapital dediğimiz, modern bir zümrenin geçişini kaçınılmaz kıldı. Bunu düşünerek yaptılar, değil. Tam tersine. Hatta bunun, böyle bir gelişime varmaması için, birçok tedbirler aldılar.

Meselâ, bu Finins - Kapitalin bugün Türkiye'de en böyle seçkin örneği, bildiğiniz gibi, İş Bankası grubudur. Bunu kurarlarken, biliyorsunuz, Mustafa Kemal Paşa'nın kayınbiraderi Muammer, gitmiş: bir İthalât-İhracat şirketi kuralım, 250 bin liramız var, demiştir. İthalât-İhracat şirketi kursalar halbuki Komprador burjuvaziye katılacaklar. Onu hesabetmiyorlar da, ecnebi, yabancı Kompradorların yerine millî bir sermaye koyalım da, yabancı sermayenin sömürüsünden Türkiye kurtulsun, gibi bir iyi düşünceyle davranıyorlar.

Fakat daha bunu düşünürken, anlıyorlar ki (ticaretin uluslararası ölçüde ilişkilerini bilseniz, siz de derhal bu anlayışa varacaksınız): bu Kompradorlarla, böyle 250 bin lira gibi bir sermayecikle karşılaşmak, dövüşmek ve başarı kazanmak, hayalden daha büyük bir bozgun verebilir insana.

Onun için, o halde bir Banka kuralım, diyorlar. Ve banka kuruluyor. Kurduğu zaman da, bankaya 14 tane mepus koyuyor. 17 tane Tefeci-Bezirgân artığı «Zâde» koyuyor. Hepsi zâdelerdir. 17 zâde: bunlar, Tefeci Bezirgânların derebegileşmiş olan büyük toprak sahibi, büyük nüfuz sahibi kimselerdir. Bir 6 tane de, modern kapitalist sayabileceğimiz kapitalist giriyor, kurucu olarak.

Fakat Paşa... Şimdi anlıyoruz, o olayı incelerken. Zaten o katılan 17 hacıağa ve kapitalistin on para koydukları yok. Gene Paşa'nın parası: 250 bin... Hindistan'dan 500 bin gönderilmişti kişiliğine. O onu Garp Cephesine vermişti, biliyorsunuz. Garp Cephesi zafer kazanınca, Heyet'i Vekile kararile, 350 bin geriye alındı. Onun 250 bini ile de banka kuruldu.

İşte bu banka, sermaye sahibi sıfatile, kimi isterse oraya alır ama, 17 tane bilmem ne zâde girdi kuruculara. Bunlara, İdare Heyeti'nde, hiçbirine yer vermiyor.

Mepus dediklerimiz ise: Türkiye'nin tarihî gelişimi içinde Sünuf'u Devlet adını almış olan; yâni Osmanlı toplumunu 500 sene şartsız kayıtsız idare etmiştir. Toplumun büyük yığını, pasif olarak daima onun emrinde büyük çiftçi yığını olarak kalmıştır. Mepuslar o zümrenin mensuplarıdır. O tip, işte dört sınıftır, biliyorsunuz: Seyfiyye, İlmiyye, Kalemiyye, Mülkiyye... Bu dört sınıf Memleket dediği Türkiye'yi istediği gibi idare etmiş. Tabii, istediği gibi idare olmaz tarihte. Yâni, o anlama geliyor, demek istiyoruz.

Bunların en son Vurucu Güç olarak Kuvayimilliyeye katılmış olanları, hepsi mepus ve Paşa'nın yakınları. Paşa onları geçiriyor, İş Bankası'nın başına koyuyor. Hiç para vermiyen agavatı da, alıyor, —o da bir sınıfa dayanma ihtiyacının etkisi ve tabiî sonucu oluyor.— onları da kuruculuğa koyuyor.

Fakat bu konur konmaz, bir de bakıyoruz, bir kaç sene içinde İş Bankası, Devletçiliğimizin de yarattığı fiilî tekel yüzünden, —Türkiye ölçüsünde bütün o zamanın en ağır basan üretim dallarını tekelinde topluyor. İşte buna biz Finans-Kapital diyoruz. Yâni kapitalist sınıfının da, büyük arazi sahiplerinin de, yâni o zâde'lerin de hepsinin kümeleştiği bir banka etrafındaki topluluğa Finans-Kapital deniyor dünyada, yeryüzünde.

Bunu Al-Aydınlık uzun süre gereği gibi değerlendiremedi. Ve değerlendiremeyince, bugünkü Türkiye'nin sosyal sınıf ilişkilerinin karakteristiğinin dışında kaldı. O yüzden, o yanlış yüzünden de, birçok yanlış konklüzyonlara vardı.

Bunlardan bir tanesi, bildiğiniz gibi, bir ara hemen hemen pek çok gencin ağzında dolaşan: Türkiye'de ne işçi sınıfının, ne de küçükburjuvazinin bir Partisinin kurulma olanağı yoktur», şeklinde bir formüle bağlandıydı. Tabiî bu, yanlışların en büyüğü idi.

Türkiye'de işçi sınıfının, herhalde duymuşluğunuz olması lâzım, ama onu yazanların mutlaka bildikleri gibi: 50 seneden beri kurulmuş işçi Partileri vardır, sosyalist Partileri vardır. Bu Partilerin o zaman yenilgiye düşmüş olmaları, var olmuş olmalarını ortadan kaldırmamıştır.

Binaenaleyh, bugün, önümüzdeki aşamada görevimiz, böyle yoktan birşey var etmek değildir. Çünkü öyle oluyor sonra. Yâni, biz bugün artık yoktan bir şey yapacacağız, anlamına geliyor o formülâsyon. Olmaz diyorlar. Sonra birdenbire, tabiî olmazın çok olumsuz sonuclar yarattığı görülünce, 180 derece bir öbür yana geçmek suretiyle: hemen bu gece, sabaha karşı bir Parti kuralım, diye bir telâş belirdi, bildiğiniz gibi. İkisi de iki uç, ortası yok.

Oysa bugün konu, yeni aşamada: bir 50 yıllık tarihçesi bulunan Türkiye'nin sosyalist hareketinin ve sosyalist Parti tutumunun Reorganizasyonu'dur, yeni baştan örgütlenmesidir. Buna alçakgönüllülükle ve büyük bir gerçekçilikle el koymak gerekir, kafa koymak gerekir. Yahut baş koymak, halımızın dediği gibi.

Böyle bir kaçınılmazlık göz önünde durup dururken, onu, o yanlış sosyal sınıf ilişkileri üzerindeki yanlış teşhisin, değerlendirmenin sonucu olarak, bir uçtan bir uca sallanan biçimde koymak, bildiğiniz gibi, proletaryen bir problem koyuş olmaz. Tabiî, işçi sınıfına yaraşır bir çözüm de getirmemiş oluyor.

Bunun çeşitli aksaklıkları üzerinde durmıyacağım. Elbet ana çizisini göz önünde tuttuktan sonra, hepiniz, —yâni hepiniz diyebilirim: yüksek tahsil seviyesinde arkadaşlarsınız,— bu açıdan mutlaka o yazılan, çizilenlerin değerlendirmesini benden çok daha iyi yapacaksınız. Ben sadece, eski bir arkadaşınız sıfatıyla, birkaç aklımın erdiği açıklamayı burda yapmakla yetineceğim.

Fakat işte bu... Dün akşam da bir konu vesilesiyle söylemiştim: Çarlık devrinde kimi aydınlar, o geri Mujik ve ilh. nüfusunu sosyalizme kazanmakçin, «Allah Yapıcıları» diye bir doktrin tutturdulardı. Yâni bir Allah yaratalım, ve köylüyü öteki dinlerden koparalım, bizim dine, Sosyalizme gelsin. Sosyalizmi böyle mistik bir küçükburjuva hâdisesi saymak.

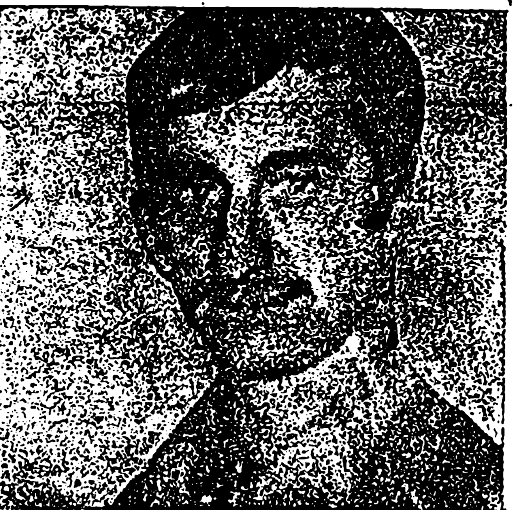
Bu arkadaşlar da, bir zaman olmaz, olanaksız dedikleri siyasî iktidar savaşı yapacak Parti örgütü için: şimdi, olur ve hemen bugünden yarına yapalım, telâşı içindeyken, o duruma düşüyorlar. Yâni, Allah Yapıcıları değil de, Parti Yapıcıları tutumuna girmiş oluyorlar.

Oysa Parti Yapıcılığı konu değildir. Parti geleneğini, göreneğini, tarihini, deneylerini ve ilh. mı göz önünde tutarak, bugünkü aşama da bir Reorganizasyon yapmak lâzımdır. Ve bu Reorganizasyonda hangi prensipleri, hangi poralaları, hangi davranışları koyacağımızı bir kere daha, hep birlikte, arkadaşça, kardeşçe koyup çözmemiz lâzımdır.

Bu iddiayı da, beşinci Sosyalist akım diyebileceğimiz, düşünce ve davranış ortamı, somut örnekleriyle koyuyor ve koyacaktır tabiî.

Benim görebildiğim kadarıyla, bugün Türkiye'de sosyalist diyebileceğimiz devrimcilerin «Durum Yargılaması», şu birkaç kelimeyle özetlediğim biçimdedir. Bunun ayrıntıları üzerinde durmıyacağımı söylemiştim. Tekrar etmekle başınızı ağrıtmıyayım.

(Gelecek sayıda: SORULAR - CEVAPLAR)

ŞENER ERDAL
Sivaslıların, II. Kurtuluş Savaşında verdiği dördüncü şehit.

Sivas derleniş komitesi bildirisi

Şu gerçektir ki: Proleter devrimci hareket, içinde bulunduğumuz sosyo-ekonomik bunalımlar sonucu gittikçe yoğunlaşan işçi, köylü ve diğer halk kitlelerinin kendiliğinden gelme Ekonomik ve Demokratik hareketlerinin çok gerisinde kalmıştır. Bu açıkça bir çelişmedir. Bu çelişmenin nedeni (determine edicisi: belirleyicisi): en başta, siyasi iktidar savaşı yapacak, demir disiplinli, bilimsel sosyalizm düşünce ve davranışıyla silâhlanmış PROLETERYA PARTISI'nin henüz kurulmamış olmasıdır. Bununsa nedeni : Proleterya partisini örecek işçi sınıfı militanlarının küçük küçük adacıklarda, YUVAR YUVAR dağınıklığıdır.

Neden mi dağınık?

Çünkü : Egemen sınıflar, yâni ülkemizdeki FİNANS-KAPİTAL-TEFECİ-BEZİRGAN melez çetesi, nicelik ve nitelikçe devrimci halk güçlerinden zayıf olduğu bilinciyle, açıkça cephe savaşına girmezler. Daha doğrusu halk ordusunun ve onun öncü müfrezesi Proleterya Partisinin oluşmaması için, gizli gizli ve alçakça içimize sızdırdığı ajan-provakatörlerle işçi sınıfının savaşçılarını parçalar ve bölerler. Bu egemen sınıfların en önemli savaş taktiğidir. O halde, bu gerçeklik açısından egemen sınıfların TEZ''i bu ise: Proleter devrimci hareketin ANTİTEZ'i: Derlenip, toparlanmaktır. Proleterya Partisi öncülüğündeki devrimci halk ordusu SENTEZ'ine ulaşmak, bu çelişkiyi, bu kör düğümü çözmek «zamanımızın en âcil meselesidir».

Birkez de biz tekrarlıyoruz: İçinde bulunduğumuz bu kör düğümü çözecek ipin ucu: Merkezi bir derleniştir. Devrimci halk cephesinde özel bir yeri olan GENÇLİĞİMİZ, bu somut ipin ucunu yakalayıp bu düğümün çözümündeki görevini yerine getirmelidir, ve getirecektir.

Yaşasın büyük derleniş!...
Yaşasın Proleterya Partisi!...
Yaşasın İşçiler, köylüler, gençliğimiz, bütün devrimciler...

Sosyalist
DÜŞÜNCE ve DAVRANIŞ GAZETESİ

Sahibi ve Başyazarı: Dr. Hikmet Kıvılcımlı
Sorumlu Yazı işleri Müdürü: Hidayet Kaya

İdare Yeri: Lâleli Cad. Çelikpalas Apt. 1/3 - İST.
Ankara Bürosu: Sümer Sokak, Venüs Apt. Daire 13. Demirtepe — Ankara

Abone şartları : Yıllık : 50 TL.
6 Aylık : 25 TL.
3 Aylık : 12,5 TL.
Hesab No: 30 Lâleli İş Bankası Şubesi

Baskı : Vatan Matbaası